

Naujienu Antroji Dalis

NR. 553

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATūros DRAUGIJOS LEIDINYS

XVII METAI

SPAUDOS PABIROS

Skandinavų varpų aidai

*„Užgeso žiburiai, nutilo mūsų puota,
Nudraskė viesulas girliandų vainikus.
Taurė neišgerta, daina neišdainuota, —
Užgeso žiburiai pro džiaugsmą ir juokus...“*
(V. Mykolaitis-Putinas)

Tikrai taip: užgeso kalėdiniai ir N. Metų žiburiai ir tų švenčių taurės ištuštintos, bet daina yra likusi neišdainuota. Jeigu paprastus pasišnekėjimus galima pavadinti dainomis, tai tokios dainos niekada ir negali būti išdainuotos. Labai atsiprašau už jų nuobodumą, tačiau drįstu jas traukti tikėdamas, jog kai kam nors mažą dalelę širdies jos vis tiek pakutens.

Ir kas tos mūsų brangiosios Lietuvėlės negraužė: ir palioikai, ir carai, ir senieji bei naujieji kryžioikai, o šiandien burliokai ją kramtytė kramto.

Atsimename nepriklausomos Lietuvos laikotarpį, atvadavus Klaipėdą, vokiečiai zaunyjo prieš mus ir už „jų“ krašto — Klaipėdos — „pasisavinimą“. Tas kryžiokiškas murmėjimas virto isterija Vokietijoje naciams valdžios kėdėn įsirioglinus.

Mūsiškiai nesėdėjo rankas susinėrę. Juk Lietuva pirmoji 1934 metais naciams (Saasui ir Neumanui) suruošė Nuerbergo pirtį. Už tai vokiečiai visai pasiuto. Ir ne vien už tai. Tuo laiku buvęs Lietuvos užsienių reikalų ministru klaidėdintis Zaunius, kaip atkirtį už vokiečių klyksmą dėl Klaipėdos, įsiūbavo lietuviškus varpus Klaipėdos krašte: Kukoriai, Smalininkai, Gūdai, Katyčiai, Pašišiai, Kavoliai, Plaškiai, Šilutė, Ūsėnai, Lauksargiai, Smiltynė, Rusnė, Pervalka, Pagėgiai-Pajėgiai, Juodkrantė, Bitėnai, Kukoraičiai, Žemaitkiemis, Trakėnai, Gilandviršiai ir daugelį kitų. Štai, jeigu norite, jums „vokiškas“ kraštas! Tų vietovių lietuviškas skambėjimas yra nesugriaunamas įrodymas, jog Klaipėdos kraštas buvo ir yra lietuviška žemelė!

Ką į tai rudieji germanai? Ogi keikėsi, spiaudėsi, grąsino, koliojosi, spaudė ekonominėmis sankcijomis ir, galų gale, norėdami užtušuoti lietuviškų varpų skambėjimą ne tik Klaipėdos krašte, bet ir Rytprūsiose, susikūrė teoriją: girdi, kadaise, prieš šimtmečius žemaičiai-lietuviai eidavo į Klaipėdą ir Rytprūsius bernauti vokiečiams ir nuo tų laikų liko ten tų lietuvių sukurti vietovių vardai!.. Ar patikės bent vienas sveiko proto žmogus tokiais išvedžiojimais: bernaui pakrikštijo gyvenvietes

savo gimtąja kalba, o ponai — vokiečiai juos prisiėmė. Cha-cha-a! Kokie tolerantai yra buvę tie senovės vokiečiai baronai...

Dangstydamiesi tokiomis teorijomis, visu įkarščiu naciai Rytprūsiose, o nuo 1939 m. (lais metais Hitleris pasigrobė Klaipėdą) ir Klaipėdos krašte pradėjo skandinti tuos lietuviškuosius varpus, užklodami juos vokišku griozdėsiu.

O kaip yra šiandien ne tik Rytprūsiose, Klaipėdoje, bet ir visoje Lietuvoje? Rytprūsiose rusai, nugrandę vokiškąjį dangalą, ant lietuviškų vietovardžių begėdiškai užrioglino rusiškuosius, o Klaipėdos ir visos Lietuvos plotuose sugrūdę žemdirbius į XX-jo amžiaus latifundijas - kolūkius, krikštija juos raudonajam barbarui tinkamais pavadinimais: „Raudonasis artojas“, „Raudonasis Spalis“, „Raudonoji vėliava“, Lenino ir kito kurio nors stabo vardais; o didmiesčiuose išdygsta Suvorovo, Kutuzovo gatvės ir Stalino prospektai... Šalin lietuviškąjį varpą iš lietuviškos žemės!

(Beje, šia proga norėčiau paklausti laisvame pasaulyje esančią ELTĄ: kur dingo Marijampolės miestas? Jo vietoje, tos Eltos pranešimuose matome tik Kapsuką... Nejaugi ir mums patiems užėjo kvaitulyš daužyti lietuviškus varpus?)

Per laiko ir atstumų tolius nukylu, štai, į gimtuosius Biržus ir girdžiu jų aplinkoje (į vakarus, pietus, šiaurę ir rytus) buvusių lietuviškų varpų gaudėsi:

Pabiržė, Kauniai, Klausučiai, Auliai, Daujėnai, Lazdinytė, Gulbinai, Gulbinėnai, Čepėnai, Braškiai, Lyglaukiai, Ruoliškis, Parovėja, Medeikiai, Skratišiai, Paskratiškiai, Mūrinė, Pamūriškiai, Stočkūnai, Viederiai, Kriaukliai, Rudėnai, Kriaučiškis, Devinbalsiai, Gryniškis, Varniūnai, šližiai, Kilučiai, Benosiškis, Šimpeliškiai, Štakiriai, Anglininkai, Kviriškis, Beržiniai, Buožiškiai, Dirvonakiai, Mikeliškiai, Svirplėnai, Čepukai, Obelaukiai, Ožkiniškis, Zastaučiai, Zizonys, Rinkušiai, Skultiškis ir t.t. . .

Kuriam reikalui tiek daug vietovardžių ir tik iš vienos (Tėsinys 3-asis pusl.)

Dienų Skeveldros

1.

Kaip atrodo Partizanai? Arba: „Nacionalistai girioj“?! Vieną škičą randame „Literatūros ir Meno“ Nr 2. „Piešia“ kažkoks V. Petkevičius. „Apšakymo“ antraštė: „Bandito maldaknygė“.

Žmogus ėjo tiesiai į mane. Dvejoti nebuvo galima nė minutės. Ir aš nuėjau jo pasitikti. Tai buvo ilgakojis, plačiapetis, pasitempęs vyras. Jis ėjo gerai išlavintu, sparčiu, kiek spyruokliuojančiu kareivio žingsniu. Tuo jis buvo panašus į mane.

— Banditas! — užšalo gerklių žodis.

Su kiekvienu žingsniu aš vis labiau ir labiau galėjau įsižiūrėti į besiartinantį keleivį. Jis dėvėjo išblukusiu naminio milo švarku, kuris, nežiūrint kaitros, buvo užsegiotas iki pat kaklo. Ant pakausio atsmaklta vokiška, juodai perdažyta kalnų šaulio kepurė, kurios be galo didelis stogelis tamsiu šešėliu slėpė jo akis. Iš po kepurės dideliu kuodu virto šviesūs, susivėlę plaukai. Sutiktasis dešinę ranką taip pat laikė kišenėje.

Autorius, matyt, perėjęs gerą „stribų“ mokyklą, rašo: „įsikibau į nagano, rankeną. Šaltas revolverio plienas man grąžino savitvardą“.

Liko bent dešimt žingsnių. Juos žengdamas pajutau, kaip nuo įtempimo išrasavo kakta ir stambus prakaito lašas pro šlapius, susivėlusius antakius voko kraštu pateko į akį. Užsimerkti buvo neįmanoma. Pati akis nesimerkė, nors sūrus prakaitas graužė ją, o vokas visą laiką trūkčiojo lyg pasamdytas.

Dabar aš nieko negalvoju, negalėjau galvoti, nes visą mano dėmesį, visus pojūčius prikaustė jis, jo dešinioji ranka, kurią jis vis tebelaikė kišenėje. Aš mačiau tik pilkas, kiek išverstas, traiškanotas akis ir šviesius antakius, aprasojusią nosį, strazdanotus paakius, kampuotą su maža duobute pasmakrį, pajuodusias, kietai sučiauptas supleišėjusias lūpas ir vėl akis, tiktai pilkas su žalsva rainute piktas akis. Aš žiūrėjau tik į jas, bet mačiau iš karto viską.

Liko paskutinis žingsnis. Pro šalį dvelktelejo perrūgęs seniai neskaltbū baltinių kvapas, sumišęs dar su kažkokiu raisto dvoku: pūstelėjo slopinamas žmogaus alsavimas.

V. Petkevičius, t.y. „liaudies gynėjas“ (skaityk: stribas!) šauna. Nepataiko. Meta grana tą. Bet „siluetas išnyko“. Ir tada, kacapų pavyzdžiu, kei-

kiasi: „banditas“, „gyvatė“, „šliužas“, „parazitas“...

Ką autorius randa susišaudymo vietoj? „Kruvinas skuduras“, amunicijos (aišku, prieškarinės) ir...

Pakėliau knygele. Ant jos viršelio šviesoraščiu buvo išterlioti Gedimino stulpai, vyčio kryžius ir punktyrinis užrašas: „Partizano maldaknygė“.

Mano krūtinėj kažkas sukunkuliavo karščio kamuoliu ir užgniauzė kvapą. Taip, tai buvo bandito maldaknygė. Aprinta, nuseilėtais kampais, suglamžyta, pribirus tabako ir parako trupinių, suktinėms išplėšytomis lapais, bet vis tiktai tai buvo maldaknygė su rytinėmis, vakarinėmis ir mišrių maldomis, su šventųjų litanijomis ir net senu „Tautos himnu“. Ant daugelio jos lapelių tvirta, keveržiška ranka cheminiu pieštuku buvo iškeverzotos kažkieno pavardės, vardai, sužymėti kaimai... Ties daugeliu iš jų stovėjo riebus paseilinto pieštuko viengubi ir dvigubi kryžiai...

Visa tai įvyko „sukruvintoj džūkiškoj žemelėj“: Jau į girelę įėjus (brr... skaitykime!):

„Kiekvienas iki kraštutinumo įtemptas raumuo, kiekvienas žvilgsnis, besirengias peržvelgti krūmokšnių tankmę, kiekvienas nervas kažkokia vidine jėga priešinosi mano valiai, vertė apsisukti ir, suglaudus ausis, mauti iš to nesibai-giančio pagirio, nuo šitos klaidios, bešališkos miško tylos, kuri supo mane nepermaldaujamu ir kraują stingdančiu rūstumu.“

Autorius žengia pro nesuspėjusį pajuosti medinį kryžių, pro „tas vietas, kur mano draugai triuškino banditus“. „Vėl — rašo ans: — šalia manęs atsirado vienatvės ir abuojos miško tylos gimdoma baimė, kurios aš negalėjau nei pralenkti, nei palikti kur pakrūmėj.“ Skaitykime dar toliau:

Aš džiaugiaus nusivilkęs uniforminę palaidinę, džiaugiaus nusivėjęs batus ir pasidavęs panašus į paprastą valstietį, toliau savo reikalais keliaujantį į apskritį. Staiga mano žvilgsnis nukrypo į raudonžvaigždę pilotę, užkištą už plataus karreiviško diržo. Nedvejodamas ir ją įmurkdžiau į aulą. Liko diržas. Po kelių minučių ir jis susirado vietą plačiame, viską sutalpinančiame aule. Tik naganas, kaip ir pirma, tebesitrynė į šlaunį.

Po susišaudymo, po visko autorius teatsigauna, kad jo žingsniai vėl atsitreikia į pla-

(Tėsinys 2 pusl.).

Dienų Skeveldros...

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

tų, trankiu žvirgždu grįstą vieš kelį...

Metai bėga kaip sraunūs vandens, bet... žemė po maskoliaus ir jo talkininkų kojomis tebedega!

2.

"Lit. ir Meno" Nr 1 (1961 m.) J. Požera (savo keliu gana gabus rašto žmogus) recenzuoja Ant. Bieliausko ir G. Iešmanto "Kad žemėje žydėtų gėlės". Tai apie "pirmaisiais pokario metais, kai mūsų kaimo liepsnojo arši klasių kova", su okupantu nuėjusius mokytojus, partizanų iššaudytus. Apybraižoj minima štai šie mokytojai:

Ona Sukackienė, Edvardas Tičkus, Julius Zonelis, Simonas Grybas, Edvardas Makštys, Kazys Mačernis, Stasys Dievulis, Jonas Vilimas, Jonas Kiekšč, Kostas Variakojis, Vladas Žvirblis, Balys Bukonis, Izabėlė Laukaitytė, Antanina Keršienė, Balys Stasiulionis, Mykolas Pirštelis, Pranė Jankutė, Anelė Marčiulionytė, Jonas Jankauskas.

Kaip recenzentas pastebi, "buvo... kelias: užgniaužti sąžinę ir širdies balsą, ir talkininkauti banditams (suprask: Partizanams! J. C.), ginantiems saujelės (skaityk: tautos! J. C.) išnaudotojų (? J.C.) grobuoniškus (? J.C.) interesus. Talkininkauti — dar nereiškia — pačiam imti ginklą ir žudyti. Talkininkauti galima ir "tylini" (mano pabraukta! J.C.)

Pasirodo, žuvę mokytojai buvo... "aktyvūs partijos talkininkai".

3.

"Lit. ir Meno" Nr 3 matau str. "Smėlis ir auksas". Pasirodo, 1960 m. "respublikos (skaityk: okupuotos Lietuvos! J.C.) miestų bei rajonų laikraščiai savo skiltyse išspausdino daugiau kaip pusantro tūkstančio eilėraščių".

Poetų šalis?! Spręskite patys iš šio ketureilio (eilėraštis

PERKRAUSTYMAI
MOVING
 Leidimai — Pilna apdrauda
 ŽEMA KAINA
R. ŠERENAS
 2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

IŠ TOLI IR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
 (MOVING)
 BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
 Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
 3415 So. LItuanica Ave.
 CHICAGO, ILLINOIS
 Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
BLAUPUNKT
 Telefonken, Saba ir kiti volkiški ir vietiniai radijai, patefonai, TV.
 J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
 FRontier 6-1998
 Sekmadieniais uždaryta.

vardu "Džiuginančios akimirkos"):

Kukurūzai sulapoje — Negali atsigerėti.

Jie tikri laukų gražuoliai, Viskas jie mėsa ir sviestas.

Kažkoks J. Ūkanis peikia Skaudvilės rajono laikraščio "Leniniečio balso" redaktorių. Ar teisinga? Manding, panašios "tarybinės poezijos" galima rasti netgi "Pergalėje" ir kt. Vilniaus žurnaluose. Mat, anot A. Venclovos, "kai partija ir vyriausybė įkvepia, jausmas ir tiesa veržias iš krantų"...

4.

Tame pat "L. ir M." nr. laiške redakcijai "Nejaugi ir aš miesčionis?" L. Urbonavičius guodžiasi:

"Skaudu, kai žmogus po ilgo taupymo pasistatai savo namelį, užsiveisi sodą, apsitveri", o tau ima prikaišioti ne tik miesčioniškumą, bet užmena ir nesąžiningumą. "Viskas čia — nuo lentgalio iki paskutinės rinutės — yra uždirbta mano darbu, mano triūsu".

Toliau klausia (argi ne "kontr-revoliucionierius"?!)

Argi gaila, kad žmogus po įtempto darbo turės grynai savo kampelį, kur nosies nekiš jokie subnuomininkai ir žmonai nereikės nervų gadinti bendroje virtuvėje.

O toliau — dar "akiplėšiščiau":

Juk negalima visų gyvenimą sukirpti pagal vieną, iš anksto kažkieno pagamintą kurpalį. Žmogus — lieka žmogus. Kiekvienas daugiau išprusęs žmogus brangina ir vysto savo individualybę ir niekad nesutiks, kad grynai jo asmenį liečiančius klausimus spręstų profsąjungos vietos komitetas ar kokia nors konfliktų komisija.

Redakcija laišką idėjo "diskusijų tvarka". Jei bus kas įdomaus, (bendrai) paskaitysime.

5.

Pernai British Museum patalpose vyko lenkų Millenium (1000 metų nuo pasikrikštijimo) paroda. Knygos, gaidos, paveikslai ir kt., kaip lenkų spanda giriasi, rodė "lenkų kultūros gilų krikščioniškąjį charakterį". Dingos, tarp ("amžinai lenkiškų ir ištikimų") miestų planų buvo ir... Vilnius.

6.

Lietuviams atmintina ši knyga:

Bernard Berenson. The Passionate Sightseer from the diaries 1947 to 1956. Preface by Raymond Mortimer, London, Thames and Hudson, 1960.

Ir kodėl atsimintina? Nagi, B. Berenson 2 kartus su pagarba ir meile prisimena gimtąją Lietuvą. Pirmą kartą, kai Liviijos namuos, Romoj, matė sodų piešinį. Antrą gi kartą, kai didysis menininkas, sugrįžęs iš Segestos (kur aplankė nuostabiai išsilaikiusią graikų šventyklą). Trapani mieste klausosi iš tolo, kad rinkoj naktovidin nusišęs vyksta priešrinkiminis mitingas, gyvai primėnas šimtų po tūkstančių žasų garsėjimą po giliu-ilgėsinu Lietuvos dangum...

J. Civenas

Dar apie jaunųjų talentų koncertą

Sekmadienį, sausio 22 d., įvykęs Imigrantų Globos Lygos Lietuvių Komiteto ruošiamas šių metų jaunųjų talentų koncertas - konkursas sutraukė ypatingai daug publikos ir praėjo su dideliu pakilimu.

Kaip žinoma, tuose kontestuose gali dalyvauti iš lietuvių lautinės grupės kilę jauni imigrantai, pasišventę muzikos, dainavimo ar šokio menui. Jau kelinti metai, kaip yra skiriamos nedidelės pinigines premijos ir pagyrimo lakštai.

Šių metų konkurse naujų varžovų buvo kiek mažiau: 8 pianistai, viena dainininkė, vienas akordeonistas ir keturios šokėjos. Be to dalyvavo kaip svečiai keturi ankstyvesni laimėtojai. Visumoje, susidarė gražios ir įvairios programos koncertas su visai aukštu išpildymo lygiu.

Jury komisija susidėjo iš J. Bertulio, J. Byansko, kun. B. Chomskio, Algio Šimkaus ir Alice Stephens. Jos sprendimas, atrodo, susitiko su gan visuotiniu publikos pripažinimu, nors turėjo ir gan originalių bruožų. Vienintelė "vyresniųjų" klasės premija: \$100.00 buvo paskirta pianistui Mykolui Drungai, ne tiek dėl jo amžiaus (12 su puse metų), bet už parodytą neeilinį muzikinį subrandimą, stilingai ir švariai atlikus rimtos nuotaikos L. v. Beethoveno sonatos No 5 (C-minor) pirmą dalį. M. Drunga yra VI. Jakubėno fortepijono studijos mokinys, prieš porą metų su tėvais atsikėlęs iš Vokietijos. Pagyrimo lakštas buvo suteiktas dainininkei Daliai Kučenienei (A. Dičiūtės mokinėi).

Jaunesniųjų grupėje pirmoji premija (50 dolerių) teko čia gimusiai lietuvių kilmės pianistei Kathryn Terrance, atlikusiai Me-Dowell'io "Hungarian"; ji yra amerikiečių konservatorijos studentė. Buvo duotos dvi antros premijos po 25 dolerius; jų viena teko mažiutei pianistei Daliai Matulionytei, puikiai atlikusiai grakštų 17 amžiaus prancūzų kompozitoriaus Daquin kūrinių "Le Coucou" (Gegutė). D. Matulionytė yra A. Kučiūno fortepijono studijos mokinė, neseniai atsikėlus iš Winnipeg, Kanados. Kita antroji premija buvo suteikta dviejų šokėjų grupei: Kristinai Sodeikaitei ir Almai Vaitaitytei. Jos abi mokosi vidurmiesčio amerikiečių baletų mokyklose, bet čia parodyti šokiai (ištraukos iš P. Čaikovskio baletų "Spraktukas") buvo surežisuoti A. Vaitaitės, mūsų žinomos išraiškos šokio šokėjos ir pedagogės. Įdomu, kad šios abi šokėjos mokosi ir fortepijono, viena pas VI. Jakubėną, kita pas A. Kučiūną; Vaitaitytė dalyvavo šio koncerto programoje su lengvu L. v. Beethoveno "Rondo". Pagyrimo lakštas jaunesniųjų grupėje teko pianistui Ramūnui Bigeliui, atlikusiam efektingą E. Griego "Vestuvių

Dieną" (VI. Jakubėno mokinys).

Tenka pripažinti, kad ir nieko nelaimėjusieji programos dalyviai pasižymėjo rimtu lygiu ir buvo gražiu įnašu į koncerto programą. Tai liečia neseniai iš Grand Rapids persikėlusią pianistę N. Gilginaitę, atlikusią "Lenkų šokį", Scharwenkos, J. Bigelytę, paskambinusią nuotaikingą Debussy "Svajonę" (VI. Jakubėno mokinė), jau minėtą A. Vaitaitytę (A. Kučiūno mokinė), o taip pat ir abi S. Velbasio studijos auklėtinės, solo šokėjas A. Tamošiūnaite ir R. Nainytė.

Svečių, ankstyvesniųjų laimėtojų grupėje daugelį nustebinio padarytą pažanga pianistė Rita Jaraitė (pernykštė II premija, VI. Jakubėno mokinė). Ji švariai ir muzikaliai paskambino du koncertinio pobūdžio dalykus: Chopino "Lopšinę" ir Schumano "Grillen" (Kaprizai). Gražiai nuskambėjo Kačanausko "Vai gražu" ir Musettos Valsas iš op. "La Boheme", atliktas pernykštės II "vyresniųjų" premijos laimėtojos Onutės Blandytės (A. Dičiūtės mokinė). Didelio pasisekimo turėjo du ankstyvesni pirmųjų premijų laureatai: žinomas mūsų akordeonistas A. Stelmokas ir smuikininkas N. Paulionis, kuris užbaigė koncerto programą.

Koncerto svarbiuoju akompaniatorium buvo komp. VI. Jakubėnas; vieną savo šokį paskambino autorius, komp. J. Bertulis. Smuikininkui N. Paulioniui, jo pageidavimu, akompanavo G. Naučas (V. Jakubėno studijos mokinys).

Koncertą globojo Imigrantų Globos Lygos Lietuvių Komitetas; techniškas koncerto organizavimo ir pravedimo darbas gulėjo ir šiemet ant A. Dzirvono pečių, kuriam aktingai talkininkavo neseniai iš Argentinos persikėlęs p. Šantaras.

Kasmetiniai koncertai - varžybos įgyja vis didesnio populiarumo mūsų visuomenėje ir aiškėja, kaip ryškus veiksnys, skatinantis susidomėjimą menu mūsų jaunimo tarpe. VIJ.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

Jūsų pristatyti ir is Europos (iš katalogu). Siunčiame akordeonus, gitaras, siuvamas mašinas ir kt. Viskas žymiai nupigantomis kainomis.

Overseas Cargo Co.
 314 W. Pershing Rd. (39th St.)
 CHICAGO, ILLINOIS
 Tel.: OA 4-9079
 Vedėjas P. NEDZINSKAS

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIEJAS JOS VISAD RAŠO TEISYBE

2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, JANUARY 28, 1961

Spaudos Pabiros

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

Lietuvos dalies? Ogi tam, kad tų vietovardžių dabar Lietuvoje beveik nebėra likę, o jų vietoje užrioginti lietuviams ir visai Lietuvai svetimi, rusiškojo krikšto specialistų sukurti nauji pavadinimai. Ir jų, tų vietovių pavadinimų, yra dabar keleriopai mažiau, nes senesniųjų gyventojai sugrūsti į moderniuosius dvarų kumetynus-kolūkius. Taip yra ne tik Biržų apylinkėse, bet visoje Lietuvoje.

Senovės ir naujesniųjų laikų Lietuvos istorija ten, už geležinės uždangos, klastojama ir pritaikoma esamos santvarkos reikalavimams ir užsimojimams. Tų užsimojimų tarpininkai ikalkuliuota ir buvusių lietuviškų vietovių vardų naikinimo akcija. Ir kaip paskiau, po ilgesnio ar trumpesnio laikotarpio beįrodys Lietuvos lietuviškumą, jeigu visose enciklopedijose, visuose istorijos veikaluose ir net vadovėliuose teskambės dabartinės santvarkos kūrėjų ir jų pakalikų sukurti pavadinimai? Ateities istorikai, norintieji susekti nemeluotą tiesą, turės raustis po senuosius dokumentus, vartyti archyvuose išlikusias knygas ir įrašus. O kas, jeigu kai kuriems jų, tų istorikų, tebus prieinami vien rusiškojo imperializmo globoje išlikę ir jų pačių surašyti "dokumentai"? Ar nebus Lietuva tokia, kokios šiandien pageidauja raudonieji "svieto lygintojai" ir jų pasekėjai?

Užtat dabarties lietuviams, ypač istorikams, yra *privaloma lietuviška pareiga: kruopščiau siai, tikslingiausiai ir tikriausiai surašyti netolimos praeities Lietuvos vietovių pavadinimus ir vardus* (kaimų, vienkaimių, miškų, pievų, bažnytikaimių, miestų ir kt.) ir, kaip dokumentinę medžiagą, išleisti juos atskiru leidiniu. Šitą praeities išlaikymo pareigą reikia atlikti šiandien-dabar, kad ateitis galėtų ja naudotis, kaip nenugalimu Lietuvos ir visų jos žemių lietuviškumo įrodymo ginklu.

Šiandien, dabar tą darbą galima atlikti dėl to, kad ir anksčiau į šį kraštą atvykę, ir vėliau į Ameriką atkile lietuvių, nežiūrint jų išsilavinimo laipsnio, gali talkinti tą darbą dirbantiesiems.

Šiandien, gal ir ne taip narsiai, kaip pataria poetas A. Gus taitis:

*"Dar šiandien galim priešui smogti kirtį,
Stovėt audroj, kaip ažuolai šakoti;
Laimėt arba vienybėje numirti,
Dėl laisvės mūs gyvenimą aukoti!.."*

Šiandien lietuviškų vardų išlaikymo ateičiai akciją galime nesunkiai atlikti, nes kiekvieno mūsų atminime ir širdyje tebeskamba tie lietuviškieji vardai. Taip, tiktai šiandien, nes "rytoj jau gali būti pervėlai"!

TEATRO TEMOMIS KALIFORNIJOJE

Praeitų metų gruodį, vos tik iškilmingai atidarytoji svetainė, žurnalistą Vladą Bakūną kampan rėmė Los Angeles vaidintojai mėgėjai. Ne pirštais, bet žodžiais pešiojo korespondentą, kam buvęs neobjektyvus. Girdi, spaudoje per daug pagyręs režisierių Gasparą Veličką ir jo veikalą Minija vėl šisiliejo. Esą, jei rašyt, tai nebijot tiesą pasakyt.

Taip užkluptas korespondentas šaukėsi talkon:

— Sakyk, ar skaitėi, ką rašiau? Ar buvo taip išspausdinta, kaip kaltina?

— Skaičiau kažką panašaus. Buvo paminėtas režisierius ir autorius G. Velička, kaip didelis menininkas, pedagogas. Bet tai, rodos, buvo ne Vienybė. Manau, kad tai buvo ne Bakūno raštas, — tiek tik pagelbėti jam tegalėjau.

Kaip ten pasibaigė, nežinau. Tačiau korespondentui V. Bakūnui kainavo. Turėjo pašaukti "aibolus", su ledu, įkaitusius vaidilas atausint.

Frakcijos yra ir vaidybos mene. Spaudoj teisybės pasigedusieji buvo vaidinę J. Kaributo paruoštame Naujųjų žmonių vaidinime.

Toks prieškalėdinis teatro priminimas nukeldino į žemaitiją. Moksleiviai per kiekvienas atostogas talkininkaudavome Ylakių miestelio ir kaimo inteligentams organizacijai veikloj.

Jonas švedas, dabar Lietuvoj garsus muzikas, tada tik Klaipėdos konservatorijos studentas, atostogas leisdavo Ylakiuose. Sudarydavo atostoginių chorelių. Mokydavo savo ir kitų studentų harmonizuotų dainų. Lavinosi dirigavime.

Deja, vaidinti niekas nemokė. Režisieriaus neturėjom. Scenoje švaistydavomės, kaip kuris išmanydavome. Vaidinimui pasibaigus vienas vaidilų iškišdavo pro uždangos plyšį galvą, paaiškindavo publikai, jog vaidinimas baigėsi.

Los Angeles vaidintojai laimingesni. Turi nevieną režisierių. Be to, šių laikų vaidintojai mėgėjai platesnio akiračio. Turi progų pamatyti įvairių teatrų, filmų. Yra literatūros pastudijuoti.

Tačiau Naujųjų žmonių režisieriui pavyko išleisti scenon greta visai gabių vaidintojų ir tokių, kurie dar tik apsišarvavę gerais norais ir drąsa scenoj rodytis.

Publika šiais laikais irgi raštinga. Pasiskaitė reklamas ir sugūžėjo Naujųjų žmonių pamatyti. Prasiėdėjo prakalba. Bendruomenės pirmininkas kartojo, kas buvo spaudoj skelbta. Kai ką ir pakeitė. Reklamose rašė, jog scenoje pasirodys jau visiems gerai pažįstami aktoriai, o kai prabilo žodžiu, tai kartkartėmis minėjo jauną aktorių, vis prašydamas jaunam aktoriui pasigalėjimo.

Po vaidinimo scenoj tas pats

prakalbininkas. Aiškina, kaip ir prieš 35 metus mažai raštingai publikai Ylakiuose, jog vaidinimas pasibaigė. Dėkoja. Buvo benuėinas, bet dar kažką užmiršęs pasakyti, prabyla trečią kartą. Publika, pakilusi, nebesiteikė ramiai laikytis.

Po Minija vėl išsiliejo vaidinimo, kiek laiko praėjus, bet įspūdziams neatvėsus, kalbinau autorių ir režisierių G. Veličką, tardamas pirmiausia, jog vaidinimas išėjo perilgas.

— Ką norėt! Jommarke vaidinome, — pratarė jisai.

Tai buvo Pirmoji Kalifornijos Lietuvių Diena. Prieš vaidinimą politikierių prakalbos. Bendruomenės pirmininkas, tvarkai vadovaudamas, ėmėsi atstot skambutį. Dirbo daug ir sunkiai. Tai ant scenos, tai jau jis kieme šaukia: "Ponai, ponai! Prašau sėst, pradėsim vaidinimą!" Mat, kieme nuo vidurdienio buvo galima vaidintis valgiais. Kur valgis — ten lyg musė prilipęs alkanas ir gert noris žmogus. Nesiskubina teatro žiūrėt.

Vėl užšokęs ant scenos tvarkos vadovas, praskleidęs uždangą, agituoja vaidilas dar ne pradėt, nepakelt uždangą. Dar nevisa publika tesusėdo.

Ir taip per kiekvieną pertrauką, kurių laikas susibalanavo į pusantros valandos.

Palietus vaidinimų trumpinimą, buvo nuomonių, jog vargu iš Naujųjų žmonių vertėjo vieną veiksmą išmest. Jei trumpinti, taupyti laiką, tai pirmiausia iš teatro scenos išbraukt prakalbas.

Spauda vaidintojams galėtų padėti žengti teatrinę kultūroj. Los Angeles lietuvių tarpe yra nemažai inteligentų, gerai apie veikalus, apie vaidinimus nusimanančių, teatro seminaruose studijavusių. Bet

jie netalkininkauja, teatro temomis nerašo.

Pagaliau, kas nori būti žandarų? Juk Naujųjų žmonių režisierius prieš vaidinimą spaudos pasikalbėjime kažkada apie vaidinimus rašiusius išvadino žandais, persekiotojais.

Žinia, kai kiti nutildyti, belieka režisieriui pačiam savo darbą pasivertinti.

Negeriau ir po Minijos išsiliejimo. Kai kurie korespondentai pakartojo, kas jų prieš vaidinimą buvo rašyta ir patvirtino, jog vaidinimas buvo. Gi meno, literatūros požiūriu veikalą bei vaidinimą gal aptarsią žinovai.

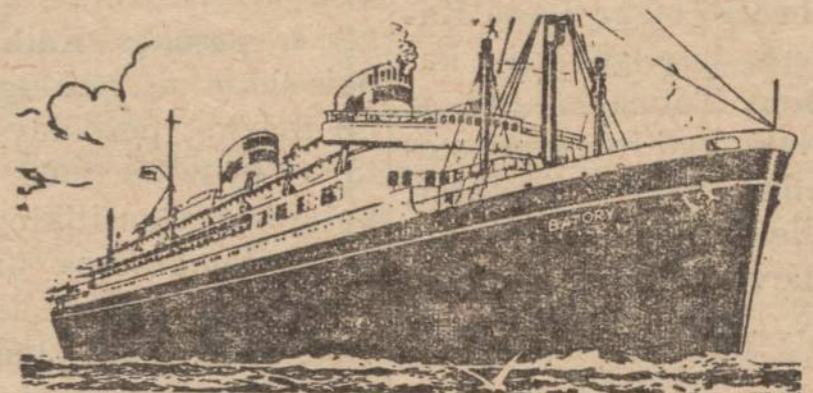
Žinovai tyli. Rengėjams (bendruomenėi) buvę pasufletriuoti į vaidinimą pakviesti recenzentų. Rekomendacija nepraėjusi per cenzūrą. Neparinkti nė kiti recenzentai, bet pasikviesti korespondentai, kurie patys prisipažino nekompetetingi vaidinimą vertinti, bet jie šauniai sudeda žodžius bendruomenėi reklamuoti.

Los Angeles gyvena scenos menininkų, anksčiau vaidinusių Chicagos lietuvių teatruose bei kitur. Tai Lilija Barčaitė-Vešotienė, Ona Mironienė, Andrius Mironas, Nelė Venclauskaitė, Zuzana Venclauskaitė, Brunonas Vešota, Kazys Vešota. Dar minėtieji J. Kaributas, G. Velička su gabiais Dramos Sambūrio nariais — ir jau stiprus scenos meno vienetas.

Tačiau, atrodo, tuo tarpu vargu jie susirinks į būrį. Žiūrėsime Dramos Sambūrio narių, vaidint mėgėjų būrelio, vaidinimų. Linkėtina jiems tobulėti. Vaidinti teatrinę nuotaikų aplinkoje.

J. Klauseikis

"Naujienos" bolševikams
yra rakštis jų akyje!

APLANKYKITE SAVO TĖVYNĖ!

Vykite patogiai ir komfortiškai žinomu

M.S. BATORY

Gdynia America Line laivu, iš Kanados uostų į Southamptono, Kopenhagos ir Gdynios Baltijos pakrastyje (Lenkijoje), ir iš ten traukiniu arba automobiliu į visas Rytų Europos dalis.

Batory — tai modernus, be dėmeles švarus laivas, su nepaprastai gražiai išpuoštais svečių kambariais ir patogiomis erdvėmis kapinomis. Jūs pasidžiaugsite šiltu draugiškumu, tradiciniai puikiais valgiais ir mandagiu patarnavimu, siekiančiu patenkinti keleivius ir jiems padėti.

LAIVŲ TVARKARASTIS 1961 METAMS:

Iš Montrealio — Bal. 13, Geg. 17, Birž. 13, Liep. 11, Rugs. 10, Rugs. 8, Spal. 6, Lapkr. 7, iš Quebec — Gruodžio 5.

275 svarų багаžas asmeniui NEMOKAMAI.

Dėl rezervavimo ir informacijų pasitarkite su savo vietiniu kelionių agentu arba

GDYNIA AMERICA LINE

192 BAY STREET

TORONTO, CANADA

Granata

Gerokai prieš Pirmąjį Pasaulinį karą Vieciūnų kaimo jaunas ir stiprus vaikas, Jonas Mikailionis, iškeliavo į tolimą Ameriką. Apsistojo pas seserį netoli Bostono ir ilgai dirbo batų fabrike. Darbštus ir taupūs, uždirbo pinigų ir 1910 metais grįžo atgal į Vieciūnus apsivesti. Bet apsivedęs, kaip pasidalino su broliu ūki, pasistatė gerus ir stiprius trobesius, įsigijo gerą inventorių ir ėmė ūkininkauti. Kaimynams aiškinosi, kad streikai ir bedarbė Amerikoje jam trukdė gyventi. Taip ir pasiliko gimtajame kaime.

1914 metais sugriaudė Europoje patrankos ir suliepsnojo iki tol neįsivaizduojamas ir negirdėtas karas. Kariavo visa Europa. Jauną ir stiprą Mikailionį mobilizavo, paskyrė į vieną rusų pėstininkų šaulių pulką ir nuvarė į frontą šaudyti, utėles šerti ir vargą vargti. Metai slinko, žiaurus karas vis nesustojo. Pavargo žmonės, pavargo tautos, valstybės. Pirmoji susmuko Rusija. Joje kilo revoliucija, o vėliau anarchija, kurią geriausiai suprato išnaudoti savo reikalams bolševikai. Prie betvarkės prisidėjo badas, plėšimai ir teroras.

Rusų armijai traukiantis iš Karpatų kalnyno srities, Mikailionis pateko į vokiečių austrų apsupimą, bet jam pavyko ištrukti iš jo ir išgelbėti paliekamą rusų kareivių patranką. Bėgdamas vieninteliu atsitraukimo keliu, smarkiai apšaudomą, jis pamatė aplėistą patranką ir ties ją besitriūsiantį šaltakraujį kareivį — totorių, kuriam, kad ir pėstininkas būdamas, padėjo susitvarkyti ir patranką išvežti iš apsupimo. Abu kareiviai buvo sužeisti gana sunkiai. Abu buvo nugabenti į vieną Pietų Rusijos miestą ir paguldyti į karo ligoninę. Totorius mirė, ir jam pastatė, kad ir magometonui, medinį kryžių kapinėse, o Mikailionis ilgai gydėsi, pagijo ir buvo pelnytai apdovanojamas šv. Jurgio kryžium už drąsą.

Bolševikų perversmas ir karinio komunizmo siautėjimai užtiko Mikailionį Rostove ant Dono, kur jis glaudėsi prie civilinių pabėgėlių iš Lietuvos. Toliau — sunkiau darėsi gyventi Rusijoje, o taikos nebuvo. Atsirado baltieji rusai, terorizavusieji iš raudonųjų paimtą miestą, — vėliau užėjo bolševikai ir vėl baltieji. Mikailionis buvo ir vienu ir kitu mobilizuojamas, stumdomas. Pagaliau atėjo 1918 metų ruduo. Vokiečiai pralaimėjo karą ir ėmė skubiai trauktis iš Ukrainos. Per jų apleidžiamą Ukrainą, per plėšikų ir įvairių partizanų užtvartą, prašinėdamas nakvynės ir duonos, keliavo Mikailionis pėsčias; kur kursavo traukiniai, traukiniais. Šiaip taip pasiekė Gomelį, iš

Gomelio bolševikų valdomą Minską, kurį neseniai buvo apleidę vokiečiai. Buvo tai tikras kryžiaus kelias. Lapkričio paskutinėmis dienomis pasiekė jis vokiečių laikomą Vilnių, kur turėjo atlikti dviejų savaičių karantiną su visokiais skiepijimais ir klausinėjimais. Čia teko sunkiai badauti ir pagaliau jam buvo leista keliauti namo.

Iki Pavartėnų geležinkelio stoties vokiečiai leido Jonui naudotis traukiniu, bet važiuoti teko tik iki Varėnos. Iš Varėnos traukiniai kursavo nereguliariai ir čia Mikailionis jau keliavo pėsčias. Trijų mėnesių kelionė per visokius pavojus ir nepriteklių baigėsi. Dienos buvo trumpos, kelio virš dvidešimt mylių (anglišku), tad Jonas pasiekė savo kaimą temstant. Jis ėjo paskutines jėgas tempdamas. Jam buvo ir malonu ir kartu graudu. Keturis ir pusę metų jis nematė savo gimtojo kaimo. Puikiai prisiminė kiekvieną pirkį ir kas joje gyveno. Praėjo pro dėdės sodybą, kurios viduje degė balanos šviesa, — tur būt, ruošė vakarienę. Čia valakinio Platukio kiemas, — kažkoks vyras girdo arklius prie šulinio. Toliau kampininko Jagelevičiaus dūminė pirkia, Mačionis. Tačiau Jonas niekur nestoja. Tamsa dengia jį. Visi, kas jį pasitinka, nepažįsta jo. Jis jų ir nestabdo. Jis skuba tolyn, į kaimo galą, kur buvo jo sodyba ir šeima. Štai ir jo sodybos siluetai. Viename lange matyti silpna šviesa — vadina si, nemiega...

Jono atsiradimas namuose sukėlė didelį džiaugsmą ir susijaudinimą. Jonienė negalėjo kalbėti, kukčiojo ir žiūrėjo raudonomis, ašarų pilnomis akimis į išbadėjusį, pajuodavusį vyrą. Atrodė labai suvargęs ir pasenęs. Kalbėjo trumpais sakiniiais. Nebaigdami vieno dalyko, pereidavo prie kitų. O jų buvo daug. Pagaliau, kai pirmas susitikimo išpuolis ir susijaudinimas praėjo, Jonienė šoko prie pečiaus. Kepė, virė, nešė, statė. Jonas sėdosi prie stalo, o iš abiejų pusių atsėdo jo du sūnūs — Jonukas ir Juozukas, abu paaugliai. Lyg pastyrę, jie įbedė akis į tėvą, kurio gerai nebeprisiminė, nes jo buvo palikti maži, tiesiog negalėjo į tėvą atsižiūrėti.

Jonienė ne tik sočiai pavalgdino vyrą, bet ir tabako susiradusi jam jo davė. Jonas sėdėjo savo šiltoje, jaukioje pirkioje tarpe sveikų savųjų ir jam nenorom pasisuko akyse ašaros, — tiek jaudinanti ir begalinė buvo laimė.

Iki vėlyvos nakties žibėjo Mikailionio pirkioje šviesa, ilgai perskirti ir susitikę savieji pasakojo vieni kitiems savo pergyvenimus ir vargus. Prieš eidamas gulti Mikailionis apdovanojo savo sūnus. Kadangi jis absoliučiai nieko su savimi

neparsinešė, tai jaunesniam davė savo medalį, o vyresniam, Jonukui, savo Jurgio kryžių. Trumpai jis papasakojo, už ką jis juos buvo gavęs. Abu vaikai nepaprastai džiaugėsi dovanomis ir didžiavosi savo tėvu. Abu jie susivyniojo kas sau dovanas drobės šmoteliuose, kuriuos jiems davė motina, ir pakišo po balkiu, ties ta vieta, kur miegojo.

Kitą dieną Mikailionis kūrė pirtį, plovėsi ir valėsi, vėliau lankėsi pas kaimynus ir pažįstamus, dalindamasis naujienomis, įvykiais krašte ir artimoje apylinkėje. Ypač pirmoji diena buvo pilna visokių pasakojimų ir klausinėjimų. Mikailionis buvo rimtas vyras, geras kaimynas. Visi jį gerbė ir mylėjo, visur jis buvo laukiamas svečias.

Sužinojo jis apie gyventojų vargus po vokiečio sunkia ranka, apie plėšikų gaujų siautėjimą, kur kokis buvo eigulis, kada ir kaip pasikeitė kunigai Dauguose ir daug naudingų ir nenaudingų žinių. Tą dieną vakare grįžo su lydėjusiu jį Jonuku namo. Jonukas tamsioje prieminėje sustabdė tėvą ir pasakė, kad jis čia jo palauktų, nes jis norįs jam įteikti savo dovaną ir nenori, kad tai matytų motina. Tėvas susidomėjo ir liko stovėti prieminėje. Jonukas dingo kieme ir po kiek laiko grįžo, laikydamas rankoje... rusų tipo rankinę granatą. Įteikęs tėvui tokią dovaną, jis visas žibėjo džiaugsmu ir pasididžiavimu. Tėvas labai nustebė, norėjo subarti vaiką, kad rankioja tokius pavojingus dalykus, ir pirmas jo noras buvo granatą išmesti. Bet pagalvojo ir jo veidas prašvito, — jis suprato, kad tai vaiko-berniuko buvo gal vienintelis, kad ir draudžiamas, turas. Nusišypsojo, padėjo ir, apžiūrėjęs granatą, paklausė, kur ją gavo ir kodėl granata be degiklio. Sūnus paaiškino, kad rado ją kaimo laukuose, kai rusai 1915 metais traukėsi, kad kapsulio joje nebuvo, kad jis ją slapstęs klojime, stogo šiauduose. Tėvas klausėsi ir galvojo. Gyveno pačiame kaimo pakraštyje, dideli suaugę, brandūs ažuolynai supo kaimą, plėšikai nuolat siautėjo apylinkėje ir ne vienas kaimo gyventojas šiokių ar tokių būdu buvo nuo jų nukentėjęs. Granata-ginklas, aprūpinus ją degikliu. Padėjo sūnui ir liepė ją atgal padėti ir motinai apie tai neminėti.

Prasidėjo Jonui eiliniai ūkininko darbai ir vargai. Apie granatą pamiršo.

Gruodžio pirmomis dienomis pasklido gandai, kad vokiečiai išėis iš apylinkės ir kad kuriasi nepriklausoma Lietuvos valstybė. Vakarais, prie balanos, susirinkę vyrai gyvai aptardavo naujienas ir galimybes. Dauguose susikūrė parapsis komitetas, o džiakonas Mironas patapo kažkokiu svariu žmogumi naujoje Lietuvos valdžioje. Jo dažnai Dauguo-

se nebūdavo, pareigas ėjo vienas. Susikūrė milicija ir komendantūra, kuri kartu tvarkė ir miliciją. Duoklių vokiečiams duoti nereikėjo, žmonės atsiduso. Atsiduso ir pajuto, kad geležinio vokiečio kumščio nėra, o į komendantą ir savo miliciją mažai dėmesio kreipė. Žmonės iškėlė paslėptus šautuvus, seni medžiotojai pasikėlė eit Daugų miškan medžioti šernų, kurių per vokiečių okupaciją pusėtinai priviso. Tačiau vyriausia pakėlė ginklą prieš siautėjančius plėšikus, kurie atsilankydavo, kai tikrai žinojo, kad žmogus ginklo neturi. Dėl kaimo atsiginklavimo plėšikų skaičius sumažėjo. Žmonės, pamatę, kad valdžia buvo silpna ir labiau jų nebaužia, išdrąsinę pradžioje pamažu, o vėliau kaskart smarkiau ir labiau ėmė grobti vokiečių paliktą valdžios turtą: piauštė geležinkelio ir plentų pakraščiais pastatytus telegrafo stulpus, ardė geležinkelio trobesius ir įrengimus, o labiausiai puolė kirsti mišką.

(Lėsinys 9 ps.)

TELEVIZIJŲ ISPARDAVIMAS PAS BUDRIKĄ

ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

DIDELIS PASIRINKIMAS
RCA VICTOR, PHILCO, ZENITH,
ADMIRAL IR KITOS.

17 colio, portable	\$89.00
21 colio, Motorola	\$98.00
21 colio, kabinetinė	\$99.00
21 colio, Admiral	\$89.00
RCA Color - Spalv.	\$495.00
Radijas su laikrodžiu	\$19.00
AM ir FM radijai	\$34.00
Stereo, 4 greičių, automatiškas, stalinis	\$49.00

GAUTA IŠ VOKIETIJOS HOHNER
PIANO, AKORDEONŲ IR ELEKTR.
VARGONĖLIŲ

Norint pataisyti T. V., skambinti:

Calumet 5-7237

BUDRIK FURNITURE

3241 So. HALSTED ST.

Krautuvė atdara pirmadienį ir ketvirtadienį iki 9 val. Sekmadieniais 11-5.

Budriko radijo programos sekmadieniais iš stoties WHFC, 1450 kil. nuo 2:15 iki 3 val. po pietų.

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, JANUARY 28, 1961

Galvosūkis Nr 3

Vienas ūkininkas norėjo par duoti 5 kupetas šieno. Jis liepė savo bernui pasverti jas ir nuvežti į miestą. Bernas buvo kvailas ir svėrė ne po vieną kupetą atskirai, o po dvi, sudarydamas visas galimas poras iš 5. Pasvėręs, jis pranešė ūkininkui dešimties skirtingų porų svorius, būtent: 110, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 120 ir 121 svaras. Rasti kiekvienos kupetos svorį.

Konkurso sąlygos — kaip paprastai. Paskutinė pašto antspaudo data š.m. vasario 20 d.

JAUNIKIS

James Albert, 91 metų amžiaus, susituokė Bassette (Ohio) su 72 metų amžiaus Margaret Hawie. Kadangi "nebejaunas" jaunikis nepajėgė palypėti į antrąjį aukštą, kur yra civilinės metrikacijos įstaiga, tai valdininkas gavo nuolipti žemyn ir atlikti sutuoktųjų ceremonijas jaunikio automobilyje.

SULIESEJIMAS

Gossordo (Italijoje) apylinkėje netoli naujai statomo didelio namo viena jauna mergaitė, patogiai įsitaisiusi minkštoje pievutės žolėje, skaitė knygą. Nors ir buvo įdomu skaityti, bet mergaitė vis dėlto užmigo. Ją pažadino kažkoks ūžesys. Pabudus ji pamatė visai arti sustojusią žemei lyginti garo mašiną. Mašinistas tik paskutiniu momentu pastebėjo miegančią mergaitę ir vos spėjo sustabdyti motorą. Bet knyga buvo visiškai suplota. Knygos antraštė: "Kaip suliesėti be pavojaus sveikatai".

PEDANTISKUMAS

Vienas namų savininkas (Hatton, Anglija) įteikė lėktuvų kompanijai skundą su reikalavimu padengti nuostolius, padarytus skrendant lėktuvui virš jo namo. Lėktuvas skrido greičiau už garsą, ir motorų ūžesio sukeltos oro bangos sutrupino visus langus smulkiais gabaliukais. Kompanija atsakė: "Savaime aišku, kad mes padengsime nuostolius, bet tamsta turi nurodyti skridusio virš tamstos namo lėktuvo serijos numerį".

NEKASK DUOBĖS KITAM

Vieno pasivaikščiojimo metu Goethe ir Herder, eidami pro ūkininko trobą, pamatė šeimininkę plakant sviestą. Juodu paprašė gerti. Šeimininkė nuėjo atnešti pieno, o Goethe, pagavęs keletą žiogų, spėjo juos įmesti į sviesto kubilą.

Po kelių dienų juodu vėlėjo pasivaikščioti tuo pat keliu. Goethe, sutikęs jau pažįstamą šeimininkę, paklausė:

— Na, mamyte, kam parduvei sviestą?

— Ogi ponui ministeriui von Goethe. Mes jau seniai parduodame sviestą tik jo virėjai.

SKOTŲ DEKINGUMAS

Julian O'Connor, išstarnavęs

Richard Weiss, 29 metų, iš Bettendorf, Iowa, po tarymo vedamas į kalėjimą. Jis kaltinamas pirmo laipsnio žmogžudyste. Jis susiginčijo su savo tėvu, dr. Howard Weiss, 66 metų, ir kai tėvas nuėjo gulėti, tai jis jį bemiegantį aštuoniais šūviais nušovė.

50 metų vienoje skotiškoje firmoje Dundee, gavo garbingą dovaną: firma apsiėmė nemokamai išvalyti auksinį laikrodį, kuris buvo padovanotas O'Connorui prieš 25 metus, kai jis šventė savo tarnybos 25 metų sukaktį.

AZARTINIS LOŠIMAS

Kažkas sykį pasakė garsiam rašytojui B. Shaw:

— Jūs mokate labai gražiai kalbėti. Kodėl Jūs nenorėjote būti dvasiškis?

— Ne, — atsakė Shaw, — aš negaliu būti kunigu, nes tai priešinga mano principams: aš nusistatęs prieš bet kokius azartinius lošimus, o juk man tektų atlikti jungtųjų apeigas!

SKYRYBOS

— Na, kaip pasisekė skyrybos, ponas Kurmausi?

— Labai lengvai ir sąžiningai. Kadangi su žmona vaikų neturėjom, tai ji pasiėmė kanarėlę, o aš tarnaitę.

NEABEJOTINAS FAKTAS

Bumbulis įsigijo vištų farmlę ir pradėjo viščiukais verstis. Neilgai vištininkavęs, jis parašė agrikultūros eksperimentalinei stočiai tokį paklausimą:

— Prašau išaiškinti, ką tai reiškia, kad jau kuris laikas kai savo vištidėje kas rytą randu po keletą viščiukų galvomis smėlyje, kojomis aukštyn ir sustingusius.

Po 14 dienų atėjo atsakymas:

— Tie viščiukai yra nebegyvi.

NELAUKITE - RYTOJ GALI BŪTI PERVĖLUI!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baidus, automobilus, ar šilumą apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimai išitikus, neturėsite jokių nemalonių.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

722 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: Central 6-5208

Generaliai Agentai šių Kompanijų

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SIŪSKITE DOVANAS VELYKOMS

Geriausiam patarnavimui pasirinkite seniausią bendrovę Chicagoje, kuri jau nuo 1947 metų pati turi pasirašiusi sutartį su INTURISTU MASKVOJE.

Mūsų imamas patarnavimo mokestis pigiausias. Per mus siūsti siuntiniai pasiekia gavėjus greičiausiai Turime didžiausią pasirinkimą geros rūšies prekių.

Atvykus automobiliu, dviejų valandų parkinimo išlaidos atlyginamos. Prasykite naujo katalogo.

TELEFONUOKITE:

CENTRAL
PARCEL
SERVICE, INC.

Phone:
WA 2-9354

220 S. STATE ST.
Chicago 4, Ill.

DELICIOUS CAKES FOR
WEDDINGS
SHOWERS — BIRTHDAYS
"Highest Quality—Lowest Prices"
Try our Delicious old Fashioned
RYE BREAD
ORIGINAL BAKERY
1741 W. 51st St. — PR 6-8414

AFRICAN VIOLETS

America's most widely grown house plant. We grow hundreds of new, different, unusual varieties as well as the old favorites. Our H-4 Special: 3 assorted "double" African Violet plants (our choice) sent postpaid for only — 2.75. Order from this ad. CATALOG FREE

Send postcard for our big, colorful catalog on Buell's African Violets. Gloxinias and other Gesneriad plants, seeds, soil. Tubers and Rhizomes.

ALBERT H. BUELL
Dept. A. F. Eastford, Conn.

FOR THE WOMAN WHO CARES FOR THE VERY BEST

- Contour hair shaping
- Custom hair styling
- Permanent waving & Hair coloring

POWDER BOX BEAUTY SALON
2505 W. 63rd St. — PR 6-0767
Open Tue. 12—9, Thu., Fri. 9 A. M. to 9 P. M., Sat. and Wend. 9 A. M. to 5 P. M.

AIRPORT TOY & HOBBY CENTER
Gifts for any occasion for children of all ages.

GAMES — PUZZLES — STAMPS & COINS

TOYS & HOBBIES
Open daily & sat. 9—6.
Mon. & Fri. 9—9.
5636 W. 63rd St. PO 7-5685

VOGUE CARD AND GIFT SHOP

Card's and Gifts
For all Occasions
2410 W. 63rd St.
PR 6-6580

MC NICOLAS PLBG. CO.
Plumbing Contractors.
Specializing in Remodeling,
Hot Water Heaters — Flood Control.
Licensed — Bonded — Insured.
All work fully guaranteed
Residential — Commercial — Institutional.
6900 S. KEDVALE. LU 5-9066.

A. L. STRACHAN & SON

Highest quality
COAL & FUEL OIL
Prompt Courteous service
Call RE 7-3860
2209 W. 63rd St.

JOSEPH McPHEE FUNERAL HOME

Joseph & James McPhee,
Directors
• Air Conditioned Chapels
Ample Parking Area.
7133 SO. WESTERN AVE.
PR 6-0776.

"JIEMS LABIAU REIKIA, NEGU MAN"

tai buvo žodžiai Sir Philip Sydney, kai jis buvo ištroškęs ir mirtinai sužeistas smarkiai kraujavo. Jis atidavė paskutinį gurkšnį vandens savo mirštančiam draugui, kurs murmėjo: "AŠ TROKŠTU".

Lai jūsų auka padeda mums pastatyti ligoninę Indijoje, kurios personalą sudarys amerikietės MARYKNOLL SESERYS Savo auką siųskite adresu:

FATHER VICTOR O. S. B.
P. O. Box 551, Clifton, New Jersey

COMMUNIST CHINA REFUGEES

109 seminarijos mokiniai reikalingi paramos.
Maisto — Rūbų — Apmokėkite vienam studentui 1 mėnesio išlaidas, be to priimamos ir mažesnės sumos. Siųskite \$45 adresu:

Rev. John B. Palm, S. J.
AMERICAN JESUITS IN CHINA
1618 Shadyside Road. Dept. S. J.
Baltimore 18, Maryland.

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, JANUARY 28, 1961

M Ū S Ū ŽINGSNIAI

Leidžia Santara ir Samb! Šviesa Chicagoje.
Redaguoja Rita Kavolienė
Medžiaga siūsti: 622 Nicholas St., Defiance, Ohio

4 METAI

NR. 4 (119)

RAMOJUS VAITYS

BULIŲ KAUTYNĖS: II

Antras veiksmas prasideda tuoju pikadorui iš arenos išėjus, kada arenoje pasirodo sekant kankintojas, vadinamas "banderillero". Abiejose rankose jis laiko po "banderillą" — tai yra, medinę lazdelę, maždaug 3 pėdų ilgio, apvyniotą spalvotais popieriukais, ir su geležiniu smaigaliu, panašiu į meškeriojimo kabliuką, t. y. tokiu, kuris, į mėsa suvartytas, nebesiduotų lengvai ištraukiamas. Banderijerius, nutaikęs tinkamą momentą, su iškeltom banderijom bėgs jaučio pasitikti, o jautis irgi šuoliuoja link šio naujo enkavedisto. Susitikimas įvyksta banderijeriu ištįria linija prabėgant prieš pat jaučio nosį. Žmogus trumpai sekundės daliai lyg ir stabteli, ir, būdamas tarp jaučio ragų, per juos pasilenkia priekin ir susmeigia abi banderijas į jaučio pečius, netoli iefimi padarytų žaizdų, bet jokiū būdu ne į jas. Tuomet jis turi greitai atbulas atšokti, kad jautis nesusptų jo ragais užkabinti. Po to jis bėgs prie tvoros pasiimti antros poros banderijų, kurias suvargęs, jis ši manevrą trečią kartą atlieka ir pranyksta kajechone. Ir po kiekvieno banderijų susmeigimo, kai jautis nori savo užpuolėją vytis, tuoj pristoją peonas su savo "raudona skara" ir... tas kvailas padaras, užuot persekiojęs savo skausmo kaltininką, puola, duria į tą raudoną audeklą...

Trečias veiksmas. Arenon išeina dienos didvyris — matadoras, ta žmogysta, dėl kurio damos alpsta ir kuris operoj ir romane apdainuojamas. Jo apsiginklavimas — muleta ir plonas, tiesus kardas. Jam įėjus, peonai pasišalina; su muleta matadoras atlieka keliolika meniškų ir labai pavojingų manevrų — jautis, mat, dar iki šio laiko neišmoko, kad reikia durti į žmogų, o ne į raudoną spalvą! Dėl nukraujavimo jo energijos lygis jau dabar gerokai nusmukęs, ir todėl matadorui nesunku nutaikyti momentą, kada jautis ramiai stovi su nuleista galva tik už kelių žingsnių nuo matadoro, matyt, pradėdamas galvoti, ką jam toliau daryti.

Matadoras, būdamas daugiau ar mažiau tikras, kad jautis keliolika sekundžių taip nepuldamas stovės, vienu šuoliu atsiranda prie pat jaučio galvos, tarpragė, su aukštin iškeltu kardu. Žaibo greitumu jis suvaro kardą jaučiui į tą vietą, kur baigiasi sprandas ir prasideda pečiai, ir, palikdamas ten kardą kyšoti (geras

dūris turi būti iki pat rankenos), atšoka atbulas, nes jautis, pajutęs naują stiprų skausmą, staiga trukteli galvą aukštyn. Šis kaip tik ir yra tas momentas, kada matadorai yra ant ragų pamaunami arba bent su kaktu aukštyn išmetami. Bet dažniausiai matadoras yra pakankamai vikrus, kad spėtų neužgautas pasitraukti, o kartais jautis būna taip išsekęs, kad po nasmeigimo jokiū pavojingo galvos mostelėjimo nebepadaro.

Priklausomai nuo to, kiek tiksliai pataikytas ir kaip giliai tas kardas suvartytas, jautis trunka nuo keletos sekundžių iki gal kokios minutės nugaišti. Kraujas pradeda veržtis per burną ir šnerves, keliai linksta, jautis klumpa, paskui virsta ant šono ir tik kojoms spradosi... Dabar jis jau nebepavojingas ir daugiau nebesikels, ir todėl prie jo galvos gali visai ramiai prieiti dar vienas "specialistas", kurio vienintelė pareiga yra su trumpu durtuvėliu smogti į tam tikrą minkštą vietą pakaušyje ir tuo būdu greitai užbaigti mirties agoniją. Po šio "coup de grace" jautis keliauja dausosna, o jo lavoną iš arenos išvelka trys mulai, čaižomi botagu ir bėgą sparčia risčia. Po to išeina trys vyrai su karukais, pilnais smėlio, kastuvais ir grėbliais; jie išlygina pusnagomis padarytas duobes ir užbarsto visas kraujo žymes. Arena paruošta kito jaučio įleidimui.

Čia maždaug bandžiau aprašyti sėkmingas kautynes, kada žmogui viskas sekasi pagal planą. Bet būna ir kitaip, pvz. kai jautis, besigainiodamas peono arba matadoro muleta, užkliudo ir žmogų, jį arba tik nesužeistą ant žemės parblokšdamas, arba visai rimtai sužeisdamas. Ant žemės kritusį tokią kovotoją jautis dar mėgsta su ragais užkabinti ir pavolioti, todėl kritusiajam pagalbon šoka dar sveiki vienas arba du peonai ir su savo muletomis nukreipia jaučio dėmesį tol, kol sužeistasis pašalinamas iš arenos. O jeigu kritusysis arba visai nesužeistas arba tik truputį, tai jis vėl kovon nedelsdamas stoja.

Kitas numeris ne pagal planą — tai tada, kai su vienu blogu kardo dūriu jautis atsisako greit nusikapanoti. Tuomet matadoras turi teisę, prislinkęs iš šono, kardą ištraukti ir jį antrą kartą pavartoti (žinoma, pagal visas taisykles,

t. y. iš tarpragė stovėjimo pozicijos).

Ir taip maždaug per 20 minučių žūva jautis; po jo, be jokios pertraukos, seka kitas — iš viso šeši arba septyni per vienas kautynes. Paprastai būna 3 matadorai, ir kiekvienas iš jų nukauja po du bulius — bet ne abu iš eilės. Nors ir kiek pavojingas šis amatas atrodo, žmonių mirtingumas, palyginti su jaučių, yra labai nedidelis; ir beveik vieninteliai žūvantieji yra matadorai. O jautis, vargšas, nors ir labai nesimpatyškai atrodas arenon įbėgimo momentu, greitai įgyja simpatijas visų tų žiūrovų, kurie yra neispaniškos kultūros ir bulių kautynes regi pirmą sykį savo gyvenime. Nes iš karto susidaro įspūdis, kad rungynių taisyklės ir visa procedūra yra sufabrikuota didelė jaučio nenauda, ir aišku, didesniam žmonių saugumui.

Matyt, senovėje jau buvo išbandyta, kad vienas tik kardų ginkluotas pėstininkas prieš sveiką jautį nelabai teatsilaikytų, todėl ir reikėjo išdirbti ištisą "mirties momentui paruošimo" ritualą, ir griebtis vienos labai efektyvios priemonės — būtent, išnaudojimo jaučio silpnybės — neapykantos raudonai spalvai. Žmogaus pergalė didele dalimi ir priklauso nuo šios jaučio psichologijos pažinimo — jeigu jautis turi pasirinkimą durti arba į ramiai stovintį žmogų, arba į plevėsuojančią drobę, jis visuomet puls tą drobę! Todėl be muletos matadoras negalėtų visų tų gracingų (atseit, to "baletu") už pėdos nuo jaučio atlikinėti, o turėtų kaip patrakęs šokinėti ir raitytis, kad ragų išvengus, ir vargiai galėtų jautį "stilingai", iš priekio nudobti. Taip pat matadoras turėtų daug sunkesnę kovą, jeigu jautis prieš tai nebūtų "suminkštintas" banderijerių ir pikadorų padarytais sužeidimais, kurių paskirtis yra pažeisti sprando raumenis taip, kad jautis turėtų laikyti galvą žemyn nuleidęs, norėdamas skausmą sumažinti.

Kokios gi žiūrovų reakcijos į visą tą "menišką" skerdynę? Reakcija gali būti dvejopa — pagal tai, ar esi vietinis, ispanų kultūros žmogus, ar užsienietis turistai. Vietinių reakcija — ekstatiškas džiaugsmas, užsieniečių — pasibiaurėjimas. Kiek per tas kautynes teko publiką stebėti, tai drąsiai galiu sakyti, kad po pirmojo jaučio koks trečdalis amerikiečių turistų pakilo ir išėjo, o visų šešių jaučių nugalėjimo sulaukė tik labai maža jankių dalis — ir ta pati pasipiktinimo pilnais veidais. Kada matadoras gerai išpildo kokį nors manevrą, iš pritarimo publika šaukia: "Olé!", o kada matadoras ką nors nevykusiai atlieka arba kokią nors kautynių taisyklę sulaužo, publika švilpia, keikiasi, ir arenon pradeda mėtyti tuščias Coca-Colos bonkas ar ką kito atliekamo turi.

Bet ne turistai! Jie daugiau

linkę palaikyti jaučio pusę: kada žmogui sekasi, jie tyli, o kai porą sykių jaučiai parbloškė peonus ant žemės ir pradėjo juos voliuti, tai keli amerikiečiai ėmė rėkt: "Olé!" Be abejo, dideliame meksikiečių pasipiktinimui. Bet iš dalies irgi reikia suprasti, kodėl tie žmonės taip trokšta kraują matyti — rungtyne matysi ne tik moteris ir senius, bet ir vaikus iki pat lopšelinio amžiaus — taigi, meksikietis šias skerdynes mokosi įvertinti nuo pat mažų dienų. Obuolys netoli nuo obels terieda.

Trečiųjų Metmenų vakaras

Kiekyieno Metmenų numerio pasirodymo proga rengiama kultūrinė popietė, kurios metu žurnalas gyvu žodžiu prabyla į kultūriškai intereso turintį visuomenę, o visuomenė gali susitikti ir išsikalbėti su savo apie Metmenis susibūrusiais jaunosios kartos rašančiaisiais vardais. (Kai nėra intymaus bendravimo, tada žmogus iš tiesų tampa vardu. Tokio bendravimo pasigesdami, kaip tik ir rengiame šiuos kultūrinius susitikimus).

Trečiasis Metmenų numeris į žmones išeis ne Chicagoje, kaip pirmieji du, bet *Detroit*, vasario 11 d., šeštadienį, 6 val. vakare, International Institute of Metropolitan Detroit patalpose, 111 East Kirby Ave. Kultūrinėje vakaro programoje *Jul. Kaupas*, "Dr. Kripštuko pragare" autorius, skaitys naują novelę, kanadietis literatūros kritikas *Bronius Vaskelis* apžvelgs St. John Perse kompleksiską poetinę kūrybą, o *Vytautas Kavolis* mes sintetinį žvilgsnį į lietuvių intelektualinių generacijų skirtumus, plačiau pažvelgdamas į dabartinę. Dar gali būti ir daugiau programos, o tikrai bus kavos ir užkandžių.

Detroitišką visuomenę ir studentiją, o taip pat ir bičiulius iš kitur, kviečiame susitikimam.

DUTCH ARM REST

Visų važinėjančių mašinomis patogumui yra gaminamos pritaikomos ataramos pasidėti rankoms. Jos yra padarytos iš nerūdyjančio aluminijaus ir minkštos (foam) gumos. Kainuoja \$5.95 plus 3% taxų bei persiuntimo išlaidos. Būna šių spalvų: Juodos, žalios, mėlynos, baltos, raudonos, rudos ir pilkos. **DUTCH ENTERPRISES** Box A, 455 Old Jesup Highway, Brunswick, Georgia

DĖMESIO VISIEMS

Esamais JIB vaistais, F-1a — 1-25849 100% išgydoma pleiskanos, plaukų slinkimas, niežėjimas, šašai ir atgaunama jaunystės plaukų spalva.

Patyrę vaistų gerumą, patarkite giminėms, kaimynams ir pažįstamiems. Jei neišgydytų, pinigai gražinami. Reikalaujamas vaistus siunčiame COD.

Vaistai gaunami Drug'store 2458 W. 69th St. Chicago 29, Illinois.

VAIKO SVEIKATA

Dr. Vandos Tumėnienės-Mingailaitės patarimai tėvams

“Vaiko Sveikata” yra įdomi ir naudinga knyga, parašyta prityrusios vaikų gydytojos ir Vytauto Didžiojo Universiteto Kaune profesorės, kuri daugiau 20 metų dėstė vaikų ligas būsimiems Lietuvos gydytojams. Ši knyga įrodo, kad jos autorė moka kalbėti ne tik aukštu moksliniu stilium gerai paruoštiems studentam-medikam, bet sugeba supranta ir aiškia kalba supažindinti eilinius neįgudusius skaitytojus su svarbiais vaikų sveikatos klausimais. Jau įžangoj “Vaiko sveikatos reikšmė” autorė apibūdina šios knygos svarbą tokiais žodžiais: “Vaikas yra tėvų, visuomenės ir mūsų tautos ateitis ir ramstis; jis yra tautos sveikatingumo, jos dvasinių ir fizinių jėgų pamatas. Mūsų praeities, istorijos, kultūros, papročių ir mūsų gražios lietuviškos kalbos išsilaikymas rišasi su mūsų vaikų ir jaunuolių dvasinių ir tautinių jėgų išsivystymu. Mes privalom išauklėti juose žmogaus ir tautos idealus, išvystyti jėgas kovai už jos egzistenciją ir laisvę. Žengti pirmyn visos žmonijos kultūriniam gyvenime yra irgi mūsų jaunimo uždavinys”.

Knygoj apžvelgiama vaiko sveikata nuo jo užgimimo iki brendimo amžiaus. Tai gal pirmą kartą rusiška knyga lietuvių kalba, nes joj autorė plačiai svarsto ne tik vaiko fizinius (kūno) negalavimus, bet ypatingai jo dvasines ir emocines problemas. Galima teigti, kad “Vaiko Sveikata” rašyta daugiau atsižvelgiant į Amerikos negu Lietuvos vaikų reikalus. Čia maisto paruošimas nėra sudėtingas ir apie tai trumpai kalbama. Karvių pienas čia yra laisvas nuo džiovos bacilų, pasterizuotas ir geriamas nevirintas. Prieš maitinant jį reikia tik atskiesti, ir pašildyti. Įvairios košelės vaikam čia parduodamos paruoštos, tik reikia pašildyti. Lietuvoj vaikų gydytojai turėjo daug laiko sugaišti, aiškindami, kaip kūdikiui paruošti tinkamą maistą: pieną, košeles, vaisių sultis ir kita, nes tinkamo maisto stoka buvo viena iš svarbiausių vaikų sirgimo ir mirimo priežasčių.

Šios knygos turinys labai įvairus. Joj kalbama apie naujagimį, jo ypatybes ir maitinimą; tolimesnį kūdikio augimą ir vystymąsi iki 3 metų amžiaus. Nagrinėjami toki įdomūs klausimai, kurie naudingi žinoti tėvam, ypač motinom, pvz., kodėl reikia pratinti kūdikį bendrauti su kitais kūdikiais, ar bausmė yra tinkama pedagoginė priemonė. Kaip apsaugoti vaikus nuo apkrečiamųjų ligų, tame skaičiuoj ir nuo džiovos, apie BCG skiepus-vakcina kovoj su tuberkulioze. To liau eina priešmokyklinis amžius, vaiko auginimas, pavojai sveikatai ir gyvybei tame am-

žiuje. Autorė pabrėžia, kad vaiko amžius iki 6-7 metų yra labai svarbus jo brendimui. Visos dvasinės, emocinės ir psichinės jėgos, visi polinkiai, įgyti šiam laikotarpyje, sudaro pagrindą tolimesniam gyvenimui. Labai svarbu, kad to amžiaus vaikas turėtų tinkamą aplinką ir priemones vystymuisi. Autorė apžvelgia vaiko auklėjimą šeimoj ir neturinčių šeimos vaikų (gatvinį auklėjimą), priešmokyklinio amžiaus įstaičius vaikų darželius Froebelio ir vaikų namus — Montessori ir apibūdina jų ypatybes. Mokyklinis amžius ir jo ypatybės; koks yra didžiausias pavojus mokyklos vaiko sveikatai; psichologinės ir emociinės vaiko ypatybės. Patarimai tėvam kaip apsaugoti vaikus nuo žalingų įtakų mokyklos amžiu; komikai, televizija, kinas ir jų žala vaiko sielai; žaidimai ir sporto nauda. Jaunuolio brendimas, jo ypatybės ir problemos. Toliau seka nervingas vaikas, jo ypatybės, dvasinės ir emocinės problemos. Čia paminėti sunkumai susiję su maitinimu, miego sutrikimais, naktinis žuvų gaudymas (enuresis); žaidimas kūno dalimis: a) pirštų čiulpimas, b) nagų kramtymas, c) dantų griežimas, d) žaidimas lytiniais organais; pykčio priepuoliai, baimė. Socialiniai vaiko iškrypimai: palinkimas meluoti, svetimų daiktų savinimas, bėgimas iš namų.

Tik paminėtų klausimų gausumas rodo, kad Dr. Tumėnienės knyga naudinga ne tik tėvam, bet ir vaikų auklėtojams, mokytojams, gydytojams ir dvasiškiams, kurie ras joj daug vertingų patarimų. Knyga parašyta visai moderniai, kaip amerikoniai sako “up-to-date”, nepraleidžiant ir paskutinių metų naujų pastebėjimų. P.vz. autorė mini apie raudonligės

—tikriau raudonukės (German measles) — pavojų moterim per pirmuosius 2-3 nėštumo mėnesius; jos turėtų būti apsaugotos nuo susirgimo ta liga, nes jų gemalas viruso gali būti sunkiai sužalotas ir būsimas kūdikis gali gimi aklas ar kurčias. To nėra paminėta d-rų P. Baublio ir J. Neniškio knygoj “Motina ir Vaikas”, išleistoj Vilniuj 1958 m. Dr. P. Baublys yra dabartiniu laiku prof. Tumėnienės įpėdinis Vilniaus universitete, kur dėsto vaikų ligas būsimiems gydytojams. Šiaip jo gan plati knyga apie vaiką yra pavyzdinai parašyta.

“Vaiko sveikata” — tai pirmutinė tokio turinio knyga, parašyta Lietuvos medicinos profesoriaus tremty, ir linkėtina, kad ji rastų platų ratą skaitytojų šiam svetingam krašte, kur lietuviybė taip negiliai leidžia šaknis. Pageidautina, kad ši knyga padėtų išauginti ir išauklėti sveiką ir atsparią

nutautėjimui jauną Amerikos lietuvių kartą.

gailaitė VAIKO SVEIKATA, Chicago 1960, psl. 135, kaina 1.25.

Dr. Vanda Tumėnienė-Mingailaitė

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA

didžiausias lituanistikos žinynas, lietuvių kultūros paminklas.

Iš suprojektuotų enciklopedijos tomų dvidešimt du jau išspausdinta, kiti rengiami. Redaktoriai visą LE ruošimo darbą pagal atskiras raides pasiskirstę iki galo.

LENGVOS SĄLYGOS: įmokėjusiems bent už vieną tomą, visi išėjusieji tomai siunčiami iš karto. Likusios sumos mokėjimas išdėstomas užsisakiusiam priimtinomis dalimis. Vieno tomo kaina J. A. V. \$7.75, visur kitur \$8.00.

Užsakymai siūstini šiuo adresu:

J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedija
265 C. STREET, SO. BOSTON 27, MASS.

PASKUBĖKITE -- ATSARGOS RIBOTOS!

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS.

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams medžiagų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

500 SIUNTINIŲ SU PUSE UŽDARBIO

Gaudami nemaža pareikalavimų iš tų savo klientų, kurie LAIKU nesuspėjo užsisakyti mūsų kalėdinių be uždarbio siuntinių, jaučiame pareigą pratęsti savo pasiūlymą DAR 500 SIUNTINIŲ.

Turėdami galvoje tai, kad kalėdinius siuntinius esame jau išpardavę, siūlome dabar DAR PAPILDOMUS 500 SIUNTINIŲ ir esame pasiruošę jų pelnu dalytis su savo klientais, atiduodami tuos siuntinius SU PUSE UŽDARBIO:

SPECIALŲ SIUNTINIŲ NR. 1, kurį sudaro

- 3 jardai vilnonės medžiagos moteriškam ar vyriškam paltui (žalia, mėlyna, tamsiai mėlyna ar juoda)
- 3/4 jardų vilnonės medžiagos moteriškam ar vyriškam kostiumui
- 3 jardai pamušalo
- 1 vilnonis moteriškas ar vyriškas megztinis
- 1 pora žieminių moteriškų kojinių
- 1 pora vilnonių vyriškų kojinių.

Pilna šio siuntinio kaina yra \$44.00.
KAINA SU PUSE UŽDARBIO yra, tikrai

\$41.50

įskaitant visus mokesčius.

SPECIALŲ SIUNTINIŲ NR. 2, kurį sudaro

- 6 1/2 jardų vilnonės medžiagos dviems moteriškiems kostiumams (tamsiai mėlyna ar pilka)
- 6 1/2 jardų vilnonės medžiagos dviems vyriškiems kostiumams (tamsiai mėlyna, ruda ar tamsiai pilka)
- 3 jardai vilnonės medžiagos moteriškam ar vyriškam paltui (žalia, mėlyna, kupranugario spalvos, tamsiai mėlyna ar juoda)
- 10 jardų pamušalo
- 4 jardai rajoninės medžiagos vienai moteriškai ar dviems vaikščioms suknelėms.

Visa šio siuntinio kaina yra \$85.00.
KAINA SU PUSE UŽDARBIO yra, tikrai

\$79.50

įskaitant visus mokesčius.

Abiejų šių SPECIALIŲ siuntinių visos medžiagos yra eksportinės rūšies angliškos medžiagos.

Pareikalavus siūsimi oro paštu nemokamai medžiagų pavyzdžius ir be kurį pasaulio krašta.

Mūsų SPECIALIUSIUS SU PUSE UŽDARBIO siuntinius gali užsisakyti kiekvienas lietuvis, vis tiek, ar jis būtų mūsų klientas, ar kitų firmų.

Priimėsimė taip pat po \$1.00 užstato, kuris garantuos bet kuri mūsų SPECIALŲ siuntinį 10 savaičių laikui.

MES GARANTUOJAME:

- Kiekvienas siuntinys bus pristatytas gavėjui
- Jei siuntinys dingtu, mes grąžiname pinigus arba nemokamai pasiūčiame kitą siuntinį
- Visus mokesčius apmokame čia, dėl to gavėjas, sulaukęs siuntinio, nieko jau nebemoka
- Visas medžiagas siunčiame tikrai pagal pasirinktuosius pavyzdžius
- Kitokias prekes siunčiame tikrai pagal jų aprašymą.

Pareikalavusiems taip pat oro paštu ir nemokamai siūsimė bendrinį katalogą, kuriame yra sužymėta labai daug prekių pasirinkti, ir standartinių siuntinių kainoraštį, apimantį 31 siuntinį, kurių kainos su visais mokesčiais įvairuoja tarp \$29.00 ir \$125.00.

LITHUANIAN TRADING COMPANY

341 LADBROKE GROVE, LONDON, W. 10, ENGLAND

ALEKSAS AMBROSE

Copyright 1960

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

(Tęsa)

1929 m. C. Kairis pirm., F. Hermanas sekr., M. Matulis.

1930 m. C. Kairis pirm., K. Čepukas sekr., M. Matulis.

1931 m. Sąryšis likviduotas.

Visi šie žmonės dirbo beveik penkiolika metų, negaudami jokio atlyginimo. Jie buvo patenkinti, kad draugijų nariai turėjo kur susirinkti, pasiskaityti laikraščių ir pasidalinti mintimis apie bėgamuosius reikalus. Kada atsirado reikalas išrinkti šeiminingą skaityklai prižiūrėti, tai tada nutarė skirti jam \$21.00 atlyginimą į metus. Paskutiniaisiais metais "gaspadoriui" sąryšis mokėjo \$30.00 į metus.

Sąryšis suruošė kelis piknikus ir vakarus, kurie davė pelno. Už uždirbtus pinigus nusisamdė patogesnę vietą 1822 W. Wabansia Ave. Patalpos priešakyje įrengė knygyną ir skaityklą, o toliau buvo svetainė, kurioje sutilpdavo pora šimtų žmonių. Išnuomotą svetainę pavadino Liuosybės svetaine. Sąryšis išnuomodavo svetainę lietuvių draugijoms. Prie Sąryšio priklausančios draugijos mokėdavo \$3.00 nuomos už svetainę. Jeigu išnuomodavo ir pianą, tai mokėdavo \$4.00. Prie Sąryšio nepriklausančios draugijos mokėdavo po vieną dolerį brangiau už svetainę. Jeigu draugijos ruošdavo kalbas, paskaitas, ir neimdavo įžangos mokesčio, tai išnuomodavo svetainę už vieną dolerį, o jeigu imdavo įžangą, tai tekdavo mokėti \$2.00. Pirmu svetainės administratorium buvo išrinktas V. Prūsis.

1919 m. įvyko Lietuvių Socialistų Sąjungos 81 kuopos skilimas. Nuo socialistų atskilusieji pasivadino komunistais ir sudarė Lietuvių Komunistų Sąjungos 81 kuopą. Į Northsidės Draugijų Sąryšį jie atsuntė savo atstovus V. Prūšį ir J. Tumosą. Prisidėjusieji prie Sąryšio komunistai norėjo gauti LSS 81 kuopos Sąryšiui paskolintas knygas, bet Sąryšio valdyba atsakė, kad knygas jiems duoti. Komunistams buvo pasakyta, kad pirm valstybės teismas turės išspręsti, kuriai kuopai tos knygos dabar priklauso. Tuo tas knygų klausimas ir pasibaigė. Susiginėjusieji į teismą neįėjo. Kada Liet. Komunistų Sąjungos 81 kuopa nesumokėjo Sąryšiui priklausančio nario mokesčio, tai ji buvo iš Sąryšio išbraukta.

Sąryšis gražiai gyvavo, o knygynas ir skaitykla buvo pavyzdinai tvarkomi. Tais pačiais metais Sąryšis įsteigė mokyklą, kurioje užsiregistravo apie 40 mokinių. Mokytojavu D. Vitkus. Imant čarterį, knygynas pavadintas Northsidės Lietuvių Viešas Knygynas. Bet socialistų tarpe kilusi nesantaika sulėnino švietimo darbą.

Daugiau laiko ir energijos buvo pašvesta ginčams, negu kultūriniam darbui. 1926 m. buvo nutarta likviduoti svetainę ir knygyną. Turto vertė buvo \$400.00, o išdininkas dar turėjo \$131.40. Daugelis jautė, kad Northsidės Draugijų Sąryšis yra atlikęs gerą darbą, daugelis apgailėstavo nutarimą jį likviduoti. 1927 m. pradžioje ir vėl nutarta išnuomoti tą pačią Liuosybės svetainę. Dar ketveris metus Sąryšis tęsė kultūrinį darbą, bet jau 1931 m. vienbalsiai nutarta likviduoti Northsidės Draugijų Sąryšį. Viskas buvo likviduota, turtas parduotas ir pinigai paskirstyti šitokiu būdu: Pirmyn Chorui duota \$50.00, Vaikų draugijai Bijūnėliui duota \$25.00, o Lietuvos Socialdemokratų Partijai paskirta \$30.00.

Šimtai Northsidės lietuvių pasinaudojo sąryšio knygynu ir skaitykla. Vieni knygas skaitė skaitykloje, o kili nešėsi jas namo. Lietuviai buvo informuoti apie pasaulio įvykius, supažindinti su padėtimi Lietuvoje. Northsidės lietuviams Sąryšis atliko didelį švietimo darbą.

Pažangios Chicagos moterys

Pažangios Chicagos moterys veikė prieš Pirmąjį Pasaulio Karą, bet organizuotai jos pradėjo veikti tik 1916 metais. O. Remeikienė ėmėsi iniciatyvos pažangioms moterims suorganizuoti. Ji pirmoji sukviėtė steigiamąjį susirinkimą, kuriame gana plačiai buvo aiškinamas reikalas moterims susiorganizuoti. Į steigiamąjį susirinkimą atvyko net 45 visuomeniniame gyvenime veiklios moterys. Jos gana ilgai tarėsi, kaip susiorganizuoti. Priėjo įsitikinimo, kad geriausia sutverti jau tuo metu veikusio Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo kuopą. Northsidėje buvo įsteigta 29 kuopa.

Siunčiu CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATūros DRAUGIJAI, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois, \$6.00 čekį spausdinamai Alekso Ambrose knygai CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA. Prašau mane skaityti šios knygos rėmėju. Kada baigsite spaudos darbą, tai man priklausantį knygų egzempliorių prašau pasiųsti tokiu adresu:

Vardas ir Pavardė

Numeris ir gatvė

Miestas ir valstybė

Data Parašas

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES ir GERKLĖS LIGOS

PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE

Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus. Ofiso telefonai: PROspect 8-3229 Rezid. tel.: WALbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3148 WEST 63rd STREET

Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas. Rez.: 3241 WEST 65th PLACE Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

Inkstų ir šlapimo takų chirurgija

Tel.: VIlage 8-6068

1 Madison St., Oak Park, arba

Tel.: PROspect 6-1795

2300 W. 51st St., Chicago, Ill.

Oakley Medical Arts Bldg.

Namų tel. OWens 5-0533

Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: HEMlock 4-5849

Rezid.: HEMlock 4-2324

OFISA VALANDOS:

Pirmad., ketvirt. ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, antrad. nuo 1-5, treč. ir šeštadienį tikrai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS

Nervų-Smegeny Ligos, Chirurgija

OAKLEY MEDICAL BLDG.

2300 W. 51st St.

Valandos: Šeštadieniais susitarus. GR 6-3409 neatsiliepus, skambinti PR 6-1795.

Ofiso telefonai: VIRginia 7-0036

Rezidencijos: BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Akušerija ir moterų ligos

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867

DR. BR. GAŽIŪNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 WEST 63rd STREET

OFISO VALANDOS:

kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta. Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000 Rezid. telefonai: GARDens 3-7278

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juška

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

IR PRITAIKO AKINIUS

Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį. 2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštadienį tik 10-12.

Telef. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th St., Cicero, Ill.

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais 12-4 val.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210

Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

4146 SO. ARCHER AVENUE

Val.: kasdien po pietų nuo 12-3. Daily afternoons. Vakara: pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS

2454 W. 71st ST. (71st ir Campbell)

Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir

nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo

9:00-2:00 p. p.

Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso telefonai: CLiffside 4-2896

Rez. telefonai: WALbrook 5-3099

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija

specialiai

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1724 WEST 47th STREET

Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

(kampus 47th ir S. Hermitage Ave.)

Ofiso val.: nuo 2 iki 4 val. ir nuo

6 iki 8 val. vak.

Šeštadieniais nuo 2 iki 6 val. v.,

išskiriant sekmadienius.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223 arba TR 3-5577

OFISO val.: pirmad. 7-9 val. vakaro,

antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v.

šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123

Rezid. telefonai: GLbson 8-6195

Priėmimo val.: Pirm., Antr., Ketv. ir

Penktadieniais 2-4 val. ir 6-8 val.

Trečiadieniais ir šeštadieniais

nepriima ligonių.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

802 WEST 31st STREET

(kampus Halsted ir 31-os gatvių)

Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.

ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.

Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Bandažai.

Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1

ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.

2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.

Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, Yards 7-7381

Tikrina akis, pritaiko akinius

keičia stiklus ir rėmus.

Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiad.

uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 2 p. p.

Dr. Kazimieras

MICHEL

Optometristas-Orthoptistas

Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.

Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius

išgydo kreivas akis be operacijos.

Įdeda netikrą - artificialę akį pagal

sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti

negirdintiems. Praktikuoja 40 metų.

Kalba lietuviškai.

4654 So. Ashland Ave. YA 7-6616

CHICAGOS SVARIAUSIAS IR

MODERNIŠKIAUSIAS DARŽAS

BUČODARŽAS

WILLOW WEST INN

AND PICNIC GROVE

83rd and Willow Springs Road

WILLOW SPRINGS, ILL.

SOPHIE BARCUS

★

RADIJO VALANDA

Visi programai iš WOPA,

1490 kil. AM. 102-7 FM.

Kasdien: nuo pirmadienio iki

penktadienio 10-11 val. ryto.

Šeštadienį ir sekmadienį

nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

VAKARUŠKOS: pirmad. 7 v. v.

Tel.: HEMlock 4-2413

7159 SO. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO 29, ILL.

8 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

- SATURDAY, JANUARY 28, 1961

GRANATA

(Atkelta iš 4-to psl.)

Daugų valdžios miškai buvo brandūs ir labai vertingi. Be nepaprasto aukščio ir grožio eglių, augo juose ažuolai, kurie turėjo po kelis šimtus metų. Iš tų ažuolų kamienų vokiečiai gamindavo fanierą, o iš viršūnių darė balkius ir statinių šulus. Kirto rusai, kirto vokiečiai, bet viso miško iškirsti negalėjo. Liko ir Lietuvos valdžiai, kūriončiam savo ūkinį ir politinį gyvenimą, kariuomenę. Vienas iš svarbiausių pajamų šaltinių buvo valdžios miškai, ir todėl valdžios rūpestis buvo kaip galima greičiau tas pajamas iš jų gauti. Bet visos valdžios vilys grūvo dėl kaimo gyventojų goshumo. Kirto ir vežė mišką kas galėjo ir kiek galėjo. Visa, iki tol rami, apylinkė pagyvėjo. Į mišką važiuavo virtinės pakinkytų į roges arklių, vyrų lydimos. Miškas braškėjo ir steno. Krito aukštaliemenės eglės, krito šimtamečiai ažuolai. Pakelėse, kaimo raituose ir miškeliuose atsirado krūvos nukirsto ir išvežto brangiausio miško. Išdrąsinę gyventojai bematant išvarė iš miško eigulius. Daugelis jų nustojo eiti savo pareigas, nes nežinojo kam tarnauti. Miško kirtimas buvo visuotinis. Kirto mažas ir stambus ūkininkas. Stambus daugiau negu smulkus, nes turėjo geresnius arklius, geresnį padargą, samdytą darbo jėgą.

Daugų mišką iš seno saugojo trys eiguliai. Dabar paliko tik vienas, visad linksmas ir malonus eigulis Kazys Mačionis iš Viečiūnų kaimo. Jis ėjo į mišką per visą laiką, nors jo žmonės mažai paisė, kada jis juos mėgindavo atkalbėti nuo miško kirtimo. Nors menkos valdžios atstovas ir beginklis, bet eidamas savo pareigas, jis atsiekė to, kad žmonės važiuavo kirsti mišką į apleistą ir nesaugomą eiguvą, o jo eiguvą aplenkdamo. Atsitikdavo, kad eigulius kirtikai ir užmušdavo.

Lietuvos valdžia buvo labai susirūpinusi miškų apsauga ir, kur tik galėjo, skyrė girininkus, o tie stengdavosi sudaryti apsaugą. Ne visur tas sklandžiai sekdavosi ir brandus, vertingas miškas tirpė tirpdavo. Į Daugų apylinkę buvo paskirtas girininkas dar vokiečiams būnant Dauguose. Jo būta gana energingo vyro, kuris negailėjo savo darbo ir laiko, kad tik įsisiūbavusį mišką naikinimą galėtų sustabdyti. Valsybiško nusistatymo, rimtas Mikailionis davėsi prikalbamas ir liko paskirtas vienos nesaugomos eiguvos eiguliu. Nuo tada prie jo, kaip tėvo ir ūkininko darbų, prisidėjo sunkus ir pavojingas eigulio darbas.

(Bus daugiau)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

Duoną ir įvairias skoningas bulkutes kepa
BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lithuania Ave.
Pristatome į visas krautus ir restoranus, taip pat išsiunčiame į visus artimuosius miestus.
Tel. CLIFFSIDE 4-6376

Announcing the opening of
MR. JAMES BEAUTY SALON
4707 S. Paulina
• Permanents • Styling
• Hair coloring.
Hours: Tues. Thur. Fri.
2 P.M. — 10 P.M. Sat. 9:30
A.M. — 10 P.M.
Call BI 7-1188

Jeį Jūsų šildymo sistema netvarkoje,
tai praneškite mums.
Mes tvarkome įvairių rūšių šildymo sistemas. Taip pat galime įvesti naują šildymą.
Veltui apskaičiavimai.
RACINE HEATING COMPANY
SO 8-7446 AB 4-2064

SLOAN'S DEPARTMENT STORE
MOKINIŲ DRABUŽIŲ CENTRAS
Pilnas pasirinkimas vyriškų, moteriškų ir vaikams rūbų, duoda visai Jūsų šeimai galimybę gražiai pasipuoti už žemiausias kainas. Kalbam lietuviškai
7042 SO. WESTERN AVE.
Phone: PROSPECT 8-9210

AUTO LICENSES
Bridgeport Currency Exchange
748 W. 35th St.

Western Currency Exchanges
6254 S. Western
7054 S. Western

SOUTHWEST ELECTRIC CO.
Established 1922
Member of National Electrical Contractors Association.
Residential - Commercial - Industrial Institutional.
New Construction & Remodeling.
Mes mokame lietuviškai
5729 S. Western. HE 4-3600

SKYLANE PHARMACY
Vitamins — Baby Needs
Hospital & First Aid Supplies
All dry items for shipment overseas.
Prompt prescription service.
For free delivery call
LU 6-3398.
6400 W. 63rd Street.

INVESTUOKITE — DŽIAUKITĖS — ILSĖKITĖS SAULĖTOJE ARIZONOJE

Paradise Acres in Mohave County tik 7 mylios į vakarus nuo Kingman po 2,5 akro sklypai.
\$25 įmokėti. \$20 mėnesiui
Rašykite, telegrafuokite ar skambinkite dėl aprašymo.

Dept. AF
LOVEDAY REALTY
905 W. Beale Street
Kingman, Arizona
Phone: SKYLINE 3-3179.

AMAZING FOLDING CAMP STOVES
Used by campers, hunters, forest and game Services. Burn wood. Heat. Cook. Bake. Fold to 3½ inch thickness. Models \$26 to \$35. Weigh 25 to 36 lbs. Satisfaction guaranteed. Write for free literature.
LOVELL, WYOMING

MAPLEWOOD TV SERVICE CALL \$1.95
Limited Time Only
Color TV service available
4053 S. Maplewood
YA 7-2536

\$10.00 įmokėti ir \$10.00 kas mėnesį
AMERICA'S NEWEST WONDERLAND
• Aptverta. • Išlyginta žemė.
• Pravesti keliai. • Hwy 66.
• Elektra. • Mokykla. • Krautuvės. • Įvairūs klubai. • Sportas.

JAAKU — NAUDINGA — NUOŠALU
Skambinkite, rašykite ar atvykite dar šiandien
STATE LAND & TRUST CO.
2214 N. Central
Phoenix, Arizona

PIZZA BY MALLO
Chicago's Finest Pizza
Phone VI 7-9851
We deliver
Sausage — Cheese — Mushroom combination
We also have — Fried Chicken — Perch — Jumbo — Shrimp
Hours: 8 A.M. to 12 P.M. daily
4501 S. Sacramento

Expert Body & Fender Work
• Complete automobile painting
• Automatic transmission repairing and adjustment.
All work guaranteed, Free estimates. No money down.
JOHN'S AUTO REBUILDERS
7665 West 63rd Street
GL 8-7600 LU 2-4252.

GASKA CATERING SERVICE
with Hall or without. Home Cooking
Family Style Dinners and Buffets
WEDDINGS — BANQUETS — SHOWERS — PARTIES
LA 3-4941 YA 7-4899

HARRY'S LIQUORS
Also Package Goods
A Pleasant Place to Spend An Evening
HARRY DUBLINSKI, Prop.
2023 W. 51st Street
PR 8-9638

LEARN IBM KEY PUNCH OPERATION IN 3 WEEKS!
Morning, Afternoon
Evening & Saturday Classes
Big Demand for Male and Female Operators
Call Superior 7-9603
Rm 7134—MDSE. MART
4150 N. MILWAUKEE
6233 S. Western — also schools in Hammond & Waukegan
COMPTOMETER SCHOOLS

CARPENTER AND CONTRACTOR
Modernizing Kitchens & Bathrooms
Additions - Dormers - Siding
Basement & Rumpus Rooms
Garages
C. MERDA
5621 S. Rutherford, Chicago
PORTSMOUTH 7-6027

PERMANENT SPECIAL
Mon., Tues., Weds., only
Including Hair Cut
\$7.50
Call now for Appointment

FLORENCE BEAUTY SALON
6340 S. Pulaski — LA 2-5447

COLOR CAMERA
Under New Management
Headquarters for
BIG SAVINGS ON ALL name brand Photographic Equipment & Supplies
6743 S. Western — GR 6-1500
Come In and get Acquainted

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS
9 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, JANUARY 28, 1961

VERBOS — VERBOS
Palmetto širdys Verby sekmadieniui.
\$3.00 ryšulys — pakanka 300 asmenų.
Rašykite Dept. A. F. C.
OUR LADY OF VICTORY MISSION CHURCH
P. O. Box 693, Sour Lake, Texas

Skelbiam atidarymą
BILLS CLEANERS & TAILORS
Jeį yra reikalas, paimame rūbus iš namų ir vėliau juos pristatome veltui. Darome įvairius pataisymus. Mes atliekame eksperto darbą išdeginimų taisyme.
1835 W. 59th STREET
RE 7-8766.

ROGER WILLIAMS' KNYGYNAS
Dovanos, kurios lieka ilgą laiką.
Specialiai No. 219 Biblijos ir (nauji biblijos komentarai)
• Biblijos
• Religinės pasakos įvairaus amžiaus skaitytojams.
• Religinės plokštelės.
• Maldų knygos.
• Pagelbinės studijos Biblijai.
• Paveikslėliai.
7306 MADISON STREET
Forest Park, Ill. PResident 1-8272

"You are never too old or too young to learn to play or dance the Coletta Way".
Pupils from 3 to 103 Accepted
• All instruments taught
• Free Use of Instruments
For information Call:
PO 7-9545 or AU 7-0111
COLETTA'S MUSIC & DANCING SCHOOL
5555 W. 63rd St. — 404 S. Cicero
Open weekdays from 3 to 10 P. M.
Sat. and Sun., 9 A. M. to 9 P. M.

REYNOLD'S TILE SERVICE
VINYL • RUBBER • ASPHALT FORMICA TOPS
WALL-TO-WALL CARPETING
FREE ESTIMATES
GLOBE 8-6895

JAREK PHARMACY
Vitamins — Baby Needs.
First Aid & Hospital Supplies.
Prompt Prescription Service.
PR 6-7060 — 2801 W. 63rd St.

PULASKI PHARMACY
Vitamins — Baby Needs
First Aid & Hospital Supplies.
Drug Items for Shipment overseas
Prompt Prescription Service.
6528 S. Pulaski — PO 7-4121

NUOSTABIOS KRIAUSĖS
Nepaprastos "COLLETE" kriaušės, puikiai išlaikomos ilgiausia sezona. Žydi ir duoda vaisių veik visą vasarą. Tinka auginti sode prie namų. Vaisiai yra stamantrūs, saldūs ir sultingi. Prašykite kad ir šiandien katalogo veltui.
Dept. A. F.
Allen's Nurseries & Seed House, Geneva, Ohio.

EARN 6% INTEREST
Regular Savings Reap Security. Start with Any Amount. Your Money is always Available When Needed.
Open your Savings Account Today. We Pay Postage Both Ways.

STARS & STRIPES SAVINGS & LOAN ASS'N, INC.
8226 Fenton St.
Silver Springs, Md. — A. F.

GENTLEMEN:
Enclosed is \$..... Please open account immediately
Name
Address
City State

MICHAEL ZOSCENKO

SATYRINĖS NOVELĖS

Iš rusų kalbos vertė JONAS VALAITIS
(Tęsinys)

PRIEVARTUS SUSTOJIMAS

Kažkodėl kaikurie žmonės nemoka poilsiauti. Jie visas savo atostogas praleidžia krikdydami savo jausmus: kad, pavyzdžiui, jiems nesant namie, auklė nedrėbtų iš rankų kūdikio.

Kiti, atvykę į kurortą, dvi savaites vaikščioja, kaip maro paliesti: negali priprasti prie svetimos gamtos arba tenai prie bendro sugyvenimo.

Tretieji aplamai nemoka būti be darbo. O kai pasilieka be darbo, tai tiesiog praranda žemę po kojomis: liesėja, kosti ir įkrinta į pesimizmą.

Ketvirtieji būkštuoja, kad juos žemės drebjimas neužlinguotų.

Penktieji pilni nuojautos, kad atostogų metu kas nors jų tarnybon "neįsiraustų".

Na, šiuos pastaruosius dar galima suprasti, kiek tatai iš tikrųjų nutinka. Kitas žmogus metų metais sėdi vietoje, ir nieko jam nenutinka. O išvažiuos atostogų — ir kas nors tokio būtinai bus.

Dėl to daugelis nemėgsta judėti iš vietos ir mano, būsią geriau atostogauti be išvykų. Bet ne tik tai šitos žmonių kategorijos, o ir aplamai, į visus įsiziūrėjus, galima matyti, kad didžiūma nemoka poilsiauti.

Nesenai mums teko būti Juodosios jūros pakrašty. Ir mes iš Sevastopolio į Jaltą išvažiuojom autobusu.

Kelias ten, kaip žinoma, ypač gražus. Kaikurie naujokai netgi aikčioja, kai pirmą kartą keliauja. Ir iš tikrųjų aplinkui labai gražu. Apačioj Juodoji jūra. Kairėje kalnai. Pietų saulė iš mėlyno dangaus kaitint kaitina. Gamta dalinai laukinė, bet savu keliu tokia, kuri verčia pageidauti pasilikti čia visą laiką.

Ir štai, reiškia, mes važiuojam šituo gražiuoju keliu autobusu. Ir staiga — padanga trūko. Čia prasidėjo dejavimai. Keleiviai išlipo iš mašinos, velnius linksnioja, burnoja, keikia šoferį, kodėl jis išvažiavo, jei tokia nususus padanga.

Ypač smarkiai jaudinosi viena dama. Ir net vos neįvyko jos su šoferiu ištisa batalija.

Jinai šoferiui žvegiamai sako:

— Aš, sako, dėl jūsų skundą parašysiu. Mes važiuojam poilsiu. Ir mums kiekviena valanda brangi. O jūs mus verčiat be prasmės laukti. Jūs, sako, be abejo, naujas padangas prageriat, o mus senomis vežiojate. Dar, sako, dėkoti reikia, kad dėl tokios nelemtos padangos mus nuo griuties nenuvertėt. Šit tatai geros man būtų atostogos.

Šoferis jai sako:

— Ar žinote ką: atsitraukit! O ne, tai aš blogai atliksiu remontą, ir vėl mes turėsime avariją. O jeigu norite žinot, tai padanga buvo pakankamai gera, kai mes išvažiuojom. Bet jūsų su maišais ir ryšuliais tiek į mašiną prisėdo, kad netgi visiškai naują padangą gali po velnių suplėšyti... Traukitės: jūs man šviesą uždengiate.

Madam dėl šitų šoferio žodžių visiškai pastiro. Ir net jinai ėmė mikčioti. Bet čia kiti keleiviai morališkai ją parėmė ir pradėjo šoferiui priekaištauti.

Staiga vienas pusėtinai drūtas keleivis sako:

— Klausykite: štai aš į jus visus žiūriu ir kaip šimtaprocentinis sovietiškas pilietis savo dvasia dėl visų kenčiu. Bet ypač mane verčia stebėtis šita žvygaujanti asmenybė.

Madam buvo panūdusi su juo pasikūmščiūoti, bet jisai jai taip pasakė:

— Klausykite, madam: šit jūs važiuojate atostogauti. Ir aš suprantu taip, kad norite panaujinti savo nervus ir dvejetą kilogramų pridėti prie savo svorio. Tai štai ir pradėkite atostogauti... Štai įvyko, taip tariant, prievartus sustojimas. Štai ir naudokitės momentu. Aplinkui toksai nuostabus grožis. Gamta. Štai stebėkite: bene lapė kalnu nubėgo. Netgi tarkime, kad tatai ne lapė, o šuo, — vistiek įdomu. Mocionui pasi-vaikščiokit iki šio kalno. Laikinais atsiskirkite nuo visuomenės, nes jūsų nervų sistema, matyt, nėra tvarkoje ir jūs vos nepuolate žmonių. Visa tatai bus jums ypač naudinga. O mes ką matom viso šio vietoje? Jūs, atleiskite, klykiate, gadinatė brangų jį savo kraują ir per tai, be abejo, būsite praradusi kilogramą savo sumizerėjusio svorio.

Šoferis sako:

— Jinai kilogramą, o ašena per ją bent trejeto kilogramų būsiu netekęs. Šit ir suskaičiuokit.

Drūtas keleivis sako:

— Arba aš kitus keleivius stebiu. Visi aiksi, nepatenkinti: kodėl sustota? Skuba, kaip į gaisrą. O tarpe jų kaikurie, matyt, džiovininkai, kiti nervais negaluoja, tretieji, gal būti, operaciją iškentėję. Ir jiems visiems naudinga pagulėti gy-

domuose saulės spinduliuose, naudinga pavaikščioti, parankio- ti gėlių arba tiesiog ant akmeniuko pasėdėti ir pasigrožėti laukine gamta... kiba į mane pasižiūrėkit. Negi aš su šoferiu baruos ar nepatenkintas, kad padanga sprogo? Priešingai, aš dar labiau pralinksniūjau. Ir labai džiaugiuos, kad valandą-ki- tą galiu su gamta pasišnekučiuoti. Štai kaip suprantu poilsį. Ir šit kaip reikia visiems elgtis.

Madam degė kaip ugnyje: tiek, matyt, ji norėjo pasikūmš- čiūoti su šituo drūtu, nuoširdžiu keleiviu. Bet matydama, kad jisai išmintingus dalykus kalba, paėjęs į šalį ir pradėjo rin-kti žydinčias pienes, kad parvažiavusi galėtų jas pasistatyti ant staliuko prie lovos.

Kiti keleiviai taip pat pasitraukė nuo šoferio. Kaikurie nu-ėjo prie kalno. O kaikurie atsėdo prie kelio ir ėmė gėrėtis panorama. O viena panelė ėmė rašyti laišką.

Ir čia aplinkui įsigalėjo taika ir ramybė.

Aš priėjau prie šio drūtojo keleivio ir jam pasakiau:

— Leiskite paspausti jums ranką. Jūs iš visų mūsų pasižy- mite didžiausia išmintim. Jūs, sakau, filosofiškai prieinate prie poilsio klausimų. Ir aš, sakau, džiaugiuos, galėdamas su jumis arčiau susipažinti.

Čia mudu smagiai pasišnekejom, ir aš, norėdamas dar arčiau su juo susidraugauti, paklausiau, kur jis važiuoja ato- stogauti.

Jis sako:

— Na ne, aš ne atostogautojas. O aš čia pakraštyje dirbu. Ir įsivaizduokit tokioje kaitroje į kažkurią ten komisiją, pa- kartotina apyskaita ir taip toliau, velniai juos rautų!

Aš sakau:

— Taigi, sakau, jūs ir neskubate.

Čia jis šyptelėjo ir sako:

— Ne, aš skubu, bet kadangi, įvyko prievartus sustojimas, tai kodėlgi man artimai su gamta nepasėdėti? O jie tenai ma- nęs palauks. Jei toks dalykas — avarija.

Aš sakau:

— Tad jūs ir agituojat už poilsį ir seklumoje filosofiją skleidžiat.

Jis sako:

— Ne, aš nuoširdžiai agituojau, nes ašena ir pats, atvirai kalbant, nudžiūgau. O kai tik atvyksiu — pradės svilinti skait- menys, sumos, išlaidos — siela vysta. O čia toksai dieviškas grožis, tokia pietų krašto simfonija.

Šiuo momentu šoferis pabaigė savo remontą ir patriūbijo. Keleiviai skubėjo į mašiną, ir neilgai trukus važiavome į Jaltą, į šį Krymo perlą.

NERVINGI ŽMONĖS

Neseniai komunaliniam mūsų bute peštynės įvyko. Ir ne tai, kad peštynės, o tikras mušis.

Mušėsi, žinoma, iš tikros širdies. Invalidui Gavrilovui pa- skutinę koją vos nenuplėšė. Ir susižalojo.

Svarbioji priežastis — labai jau liaudis nervinga. Pakrin-ka dėl smulkių menkniekių. Karščiuojasi. Ir dėl to mušasi gru- biai, kaip ūkanoje.

Taigi, žinoma, po pilietinio karo, sakoma, liaudies nervai visuomet pairsta. Gal būti, ir taip, o tikrai invalido Gavrilovo pakaušis dėl šios ideologijos greičiau neužgis.

O, pavyzdžiui, ateina viena gyventoja, Marja Vasiljevna Šcipcova, devintą vakaro valandą į virtuvę ir įžiebta primusą. Arabatą geria ir kompresus deda.

Taip jinai į virtuvę ateina. Stato priešais save primusą ir įžiebta. O jisai, tegu jį skradžiais, neįsijiebia.

Jinai galvoja: "Dėl ko jisai, biesas, neįsijiebia? Ar neap- rūkęs, tegu jis visiškai prasmenga!"

Ir ima jinai kairėn rankon šepetuką ir nori valyt.

Nori jinai valyt, kairėn rankon ima šepetuką, o kita gy- ventoja, Darja Petrovna Kobylina, šepetuko savininkė, pasižiū- rėjo, kas paimta, ir atsako:

— Šepetuką taigi, gerbiamoji Marja Vasiljevna, vis dėlto, atgalios padėkite. Čia mano šepetukas.

Šcipcova, žinoma, dėl šių žodžių išsėdė ir atsako:

— Labai prašau, atsako, pasprinkite Darja Petrovna, sa- vo šepetuku. Man, sako, jūsų šepetuką paliesti šlykštu, o kad aš jį dar rankon imčiau.

Čia, žinoma, dėl šių žodžių išsėdė Darja Petrovna Kobylina. Ėmė josios tarpusavy kalbėtis. Kilo čia triukšmas, bilde- sys, sproginėjimas.

Triukšmui kilus ateina Kobylinos vyras, Ivanas Stepany- čius, šepetuko savininkas. Didžiulis toksai vyras, netgi pilvo- tas, bet, savo ruožtu, nervingas.

Taigi pasirodo šitasai Ivanas Stepanyčius ir sako:

— Aš, sako, na, tarsi, dramblis už trisdešimt du rublius su kapeikomis dirbu kooperacijoje, šypsas, sako, pirkėjams

SATYRINĖS NOVELĖS

Atkelta iš 10 puslapio

ir dešrą jiems sveriu ir iš čia, sako, už uždirtus skatikus šepetuką perkuos, ir niekaip tik jau, neleisiu svetinam pašaliniam personalui šiais šepetukais pasinaudoti.

Čia vėl triukšmas ir diskusija pakilo dėl šepetuko. Visi gyventojai, žinoma, sulindo į virtuvę. Rūpinasi. Invalidas Gavrilyčius taip pat pasirodo.

— Kas, sako, čia per triukšmas, o niekas nesipeša?

Čia tuojau po šių žodžių — prasidėjo ir peštynės.

O virtuvukė, žinote, siaura. Peštis nepatogu. Aplinkui puodai ir primusai. O čia vis dėlto dvylika žmonių. Ankšta. Už visko užkliūvi, virsti. Ne tik, žinote, bekojis invalidas — trimis kojomis niekaip ant grindų neišsilaikysi.

O velnio priešgyna invalidas, šio nepaisydamas, į patį tankumyną įsibrovė. Ivanas Stepanyčius, šepetuko savininkas, rėkia jam:

— Traukis, Gavrilyčiau, nuo nuodėmės. Veizėk, paskutinę koją nutrauks.

— Tegu, sako, koja pražūsta! O betgi, sako, negaliu ašėnai dabartės iki muštynių pabaigos pasitraukti.

Na, ir nesitraukia, užsipuldinėja. Čia šiuo metu kažkuris ir tvoja invalidui ryku į jojo plikę.

Invalidas — tūpt ant grindų ir guli. Liūdi.

Čia kažkas leidosi milicijos pašaukti.

Pasirodo miltonas. Rėkia:

— Apsirūpinkit, biesai, karstais, tuojau šaudysiu!

Tiktai po šių lemtingų žodžių liaudis truputį atsikvošėjo. Kiekvienas smuko į savo kambarį. "Še tau, galvoja, devintinės, ir dėl ko gi mes, gerbiamieji piliečiai, susipešėme?"

Smuko liaudis, kas sau, į savo kambarius, vienas tiktai invalidas Gavrilyčius nemėgino smukti. Guli, žinote, liūdnas ant grindų. Ir aplinkui kraujas.

Už dviejų savaitių po šio fakto įvyko teismas. O liaudteisėjas taip pat toksai nervingas vyras pasitaikė — tiems, kurie pešėsi, jis pasakė:

— Jūs, sako, ne sovietiški žmonės, o sugriuvusios imperijos atskalos. Tačiau, sako, revoliucijos įstatymai jums neleis vykdyti debošą ant pračties gyvenimo griuvėsių.

Ir tardamas šiuos žodžius teisėjas kiekvieną dalyvį nubaudė. O tam, kuris sužalojo Gavrilyčių, paskyrė šešis mėnesius.

Tai teisinga, manieji broliūčiai. Nervai nervai, o peštis nederą.

(Bus daugiau)

ENROLL NOW! — CAPRI
SCHOOL OF BEAUTY CULTURE FOR
FULL OR PART TIME COURSES
Men and Women over 16 years of age.
Mr. Fino and Mr. Mario instructors and European
hair stylists.
Licensed Operators — Try our Brush Up Courses.
2944 WEST 63rd STREET PR 6-4223

COCKTAILS

COCKTAIL HOUR
4 to 6 P. M.

Pulaski Ballroom & Annex
1709-15 S. ASHLAND

2 BEAUTIFUL HALLS AND MEETING ROOMS
TO RENT FOR ALL OCCASIONS — TA 9-6109

Donald Petkus

Anthony Petkus

A. PETKUS & SŪNUS

NAUJA KOPLYČIA
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street

(Maplewood gatvės kampas)

GRovehill 6-2345

TOwnhall 3-2108

Pilnas laidotuvių aptarnavimas, įskaitant karstą ir pasinaudojimą mūsų gražiom koplyčiom, yra nuo \$375.00; \$430.00; \$595.00; \$650.00; \$695.00; \$750.00; \$875.00; \$895.00; \$945.00; \$975.00; \$900.00 ir daugiau. Karstą galima pasirinkti koplyčioje.

GRAZIOS INDIVIDUALINĖS KOPLYČIOS

Mašinoms pastatyti aikštė.

Lietuviams teikiama šios rūšies aptarnavimus 30 metų.

KAIP ĮRODYTI, KAD SENIAI VEDE

Julius su Aldona išvažiuoja medaus mėnesio ir, užėjus jiems į viešbutį pirmos nakvynės, ji snibžda:

— Aš kažkaip jaučiuosi nerdrašiai. Atrodo, kad visi atspėja, jog mes ką tik vedę. Kaip padaryti, kad atrodytume jog seniai apsivedę?

— Labai paprastai, — atsako Julius: — Eik ir iš automobilio pati sunešk į viešbutį čemodanus.

PAGYRIMO VERTA VAIRUOTOJA

— Ką tamsta sau įsivaizdavai, po šimtą mylių greičiu važiuodama per žmonių tirštai apgyventą vietą? — klausia policininkas jauną vairuotoją, pradėdamas rašyti tiketą už greitą važiavimą.

Vairuotoja svajingai: Įsivaizdavau, kad paukščių patapau, arelio sparnais skraidau, žodžiu, žavinga savijauta, ypač turint galvoje, kad tik vakar išlaikiau egzaminus vairuoti!

PĖSČIOM SAUGIAU

Vyrelis pagaliau nupirko automobilį ir su žmonele sava nauja mašina išvažiavo atostogų į Ozarkus. Bevažiuojant nuo aukšto kalno gilion pakalnėn, mašina pasileido nežmoniškai greitai riedėti. "Nevažiuk taip greitai!" komanduoja žmonelė vyrelį. — Kad gi stabdžiai nebeveikia... — atsako vyrelis visas išbašęs.

— Tai sustok, aš jau verčiau pėsčia eisiu, negu su tavim mašinoje važiuosiu!

KUR MERGATĖS LAUKIA

Jis: — Danijoje merginos nebėgioja paskui bernus. Jos sėdi namie, laukdamos kol joms pasipirš.

Ji: O tai dėlto Danija yra tokia maža valstybė.

ŽMOGUS, KURS LAIKO ŽODĮ

— Klausyk, ar negalėtum man dabar atiduoti tą penkinę, kurią aš tau jau taip seniai paskolinau?

— Kitą savaitę tikrai gausi.

— Bet tu gi tai jau praėjusią savaitę sakei.

— O tu manai, kad aš esu toks žmogus, kurs vieną savaitę viena, kitą savaitę kita šneka?

PASIVYTI AMERIKA

Sovietų Rusijos mokykloje mokytoja klausia 7 metų pirmo skyriaus mokinio:

— Pasakyk, Miša, ką žinai apie Ameriką?

— Amerika yra vargingas kraštas, kur visi vargsta kapitalistų vergijoje! — pareigingai atsako Miša.

— O ko siekia Sovietų Sąjunga?

— Siekia pasivyti Ameriką!

DIALOGAS BALKONE

Vaidinimo metu kažkas balkone kalbasi:

Vienas balsas: — Matyt, veikalas veikia. Ana parkete kažkas apalpo!

Antras balsas: — Mano žiūronai ką tik nukrito... ant galvos.

RECEIVE **6%** INTEREST

ON YOUR SAVINGS

Regular Savings — Reeps Security

Start with
\$10.00 — \$100.00 — \$1,000.00

OR ANY AMOUNT
This money is secured by 1st
Mortgage Baptist Properties
Exceeding \$42,000,000

YOUR MONEY IS ALWAYS
AVAILABLE WHEN NEEDED

Open Your Savings Account Today
By Mail. We Pay Postage Both Ways

Name

Address

City State

BAPTIST BUILDING SAVINGS INC.

Dept. A. F.
556 Madison Ave. Bldg.
Memphis 3, Tenn.

Velykos artėja

SIŪSTI VELYKOMS DOVANŲ SIUNTIMŲ DRAUGAMS IR
GIMINĖMS Į VISAS USSR DALIS

YRA LENGVA IR PATIKIMA PER

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(LICENSED BY INTOURIST)

COSMOS TURI DAUG METŲ PATYRIMA
IR TUKSTANČIUS PATIKIMŲ KLIENTŲ

• Pristatymas garantuotas • Siuntinys apdraustas • Gavėjas nieko nemoka • Papildomų informacijų ir nemokamų kainoraščių prašykite ar skambinkite į jums arčiausią skyrių:

NEW YORK 3, N. Y.	39 Second Avenue	Tel. AL 4-5456
BROOKLYN 21, N. Y.	506 Wilson Ave.	Tel. HY 1-5290
BROOKLYN 7, N. Y.	600 Sutter Ave.	Tel. DE 5-8802
PATERSON 1, N. J.	99 Main Street	Tel. MU 4-4619
VINELAND, N. J.	West Landis Ave.	(Greek Orthodox Bldg.)
LAKEWOOD, N. J.	126 4th Street	Tel. FO 3-8569
NEW HAVEN, Conn.	6 Day Street	Tel. LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa.	1015 East Carson St.	Tel. HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio	2683 W. 14th Street	Tel. TO 1-1068
WORCESTER, Mass.	174 Millbury Street	Tel. SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich.	9350 Jos. Campau	Tel. TR 3-1666
CHICAGO 22, ILL.	2222 W. Chicago Ave.	Tel. BR 8-6066
CHICAGO 29, ILL.	2439 W. 69th St.	Tel. WA 5-2737
SAN FRANCISCO, Cal.	2076 Sutter Street	Tel. FT 6-1571
NEWARK 3, N. J.	428 Springfield Ave.	Tel. BI 3-1797
PHILADELPHIA 23, Pa.	630 W. Girard Ave.	Tel. DA 4-4401
WATERBURY, Conn.	6 John Street	Tel. PL 6-6768
GRAND RAPIDS, Mich.	414 Scribner Ave., N.W.	Tel. GL 8-2256
DETROIT, Mich.	6440 Michigan Ave.	Tel. TA 5-8050
PASSAIC, New Jersey	211 Monroe Street	Tel. PR 3-0970
ROCHESTER, N. Y.	593 Hudson Ave.	Tel. LO 2-5941
JERSEY CITY, N. J.	Bright St. kampas Jersey Ave.	

Vineland, N. J. skyrius atidarytas tik penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.

Atsiūsta paminėti

UZUOLANKA, Nr. 1 (35) ir 2 (34), sausio 6 ir 14 dienos. Vadinasi, Nemuno bosas A. Vilainis-Šidlauskas savo buvusį mėnesinį iliustruotą žurnalą savaitiniu pavertė ir jau du numerius iš eilės išleido.

Sustikęs Bridgeporte tą amžinai "linksmy plaučių", raudonų skruostų malonų žemaitį, norėjau jį "pamokyti". Subankrutysi, brolyti, sakau, o jis su nekalčiausia šypsena man: "Dabar tai tikrai nebe-subankrutysi!" — ir kai pradėjo dėstyti taip bizniškai ir logiškai, tai beliko visiškai patikėti ir sėkmės palinkėti.

Pirmajame nr. yra apščiiai reprodukcijų iš a.a. Pauliaus Augiaus kūrybos ir jo biografiniai bruožai; abiejuose nr. prof. Igno Končiaus rašinys "Kryžkelė", St. Pilkos apie Kazį Binkį ir bendrai daug apie literatūrą ir meną žodžiu ir iliustracijomis. Tur būt, kad biznis negadintų dailių menų, šidlauskas išvystė ir jau kiekviename numeryje deda specialius "nemokamus priedus", kuriuose sugrupuoti biznierių skelbimai ir biznio kronika.

Kai pameni, kadaise jauną kuklų vaikiną, vargingai besiverčiantį žurnalistika, prisiglaudusį prie Klaipėdos lietuvių laikraščių, kur kaip "free lancer" užsidirbdavo vieną kitą litą nuogai egzistencijai, tai tas pats berniukas čia Chicagoje su savo Nemunu yra jau gana didelę vagą išvaręs, nes, kaip girdėti, Vilainio leidykla čia yra išleidusi net 32 tomus lietuviškų knygų, jų tarpe ir tą liuksusinį istorinių Lietuvos vaizdų albumą. J.P.

J. Narūnė: JAUNIEJI DAIGELIAI. Antroji laida. Eilėraščiai vaikams. Antroji pataisyta ir papildyta laida. Copyright by J. Narūnė. Švietimo Tarybos aprobuota. Išleido Liet. Knygos Klubas. Puslapių su viršeliais 58.

Tos pačios autorės 1956 metais buvo išleista kita vaikams skaitymų iliustruota knygelė "Gintarėlė". Ta pati knygelė ispaniškai, pavadinta "Ambarella", o anglų kalboje "Ambarella", šiuo metu yra spausdinama.

"Jaunieji Daigeliai" turi 32 iliustracijas, parinktus vaizdus iš Lietuvos ir lietuvių vaikų gyvenimo. Kiekvienam vaizdeliui pritaikyti "nesofistikuoti" eilėrašteliai; be to, knyga skoningai pailiustruota vinjetėmis. Yra ir autorės paveikslas.

ALVUDO LITERATŪRA

Pirmosios trys ištisinės paskaitos Amerikos Lietuvis Vaidymo Draugijos penktadienių susirinkimuose, skaitytos trijų tos srities autoritetų.

1. "Nerviniai pakrikimai ir jų šaknys". ALVUDO leidinys Nr. 1. Psichiatrės Justinos Žirgulis, M.D. paskaita. Redagavo Med. Dr. Jonas Adomavičius. Tiražas 1500. Apie paskaitin-

kę Dr. Žirguliene daktaro Adomavičiaus pridėtas toks paaiškinimas:

"Gdytoja A. Žirgulienė-Žirgulis, kurios paskaitos, skaitytos ALVUDO susirinkime, minis čia paduodame, yra specialistė proto ir nervų ligų psichiatrė. Ji gyvena Chicagoje ir dirba Loyola Ligoninėje. Ji yra Loyola Universiteto Medicinos Mokyklos mokojo personalo narė. Ji dirba Chicago Valstybinėje Ligoninėje "Chief of Service of Adolescent Program" titulu. Šių metų pabaigoje dar pridėti ALVUDO įstatai ir ALVUDO veiklos apibūdinimas, kur yra įdomūs šeši punktai, kaip ir dėlko Montesorininkų draugijoje įvyko revoliucija, kurios pasekmė atsirado ALVUDAS.

2. A. Liaugmino, Ph. D., paskaitų santrauka bendru pavadinimu "Žmoniškai žmogų žmoginkim". ALVUDO leidinys Nr. 2. Paskaitos apie vaikų naminio auklėjimo problemas, tėvų klaidas, žaislus, drausmę, apie neklusnius vaikus ir auklėjimo metodus ir tt. Apie paskaitos autorių pasakyta, kad Albinas Liaugminas yra Genovos (Šveicarijoje) universiteto pedagogikos-psichologijos daktaras, Loyolos universiteto asist. profesorius ir kelių knygų bei mokslinių rašinių autorius, ir ALVUDO garbės narys.

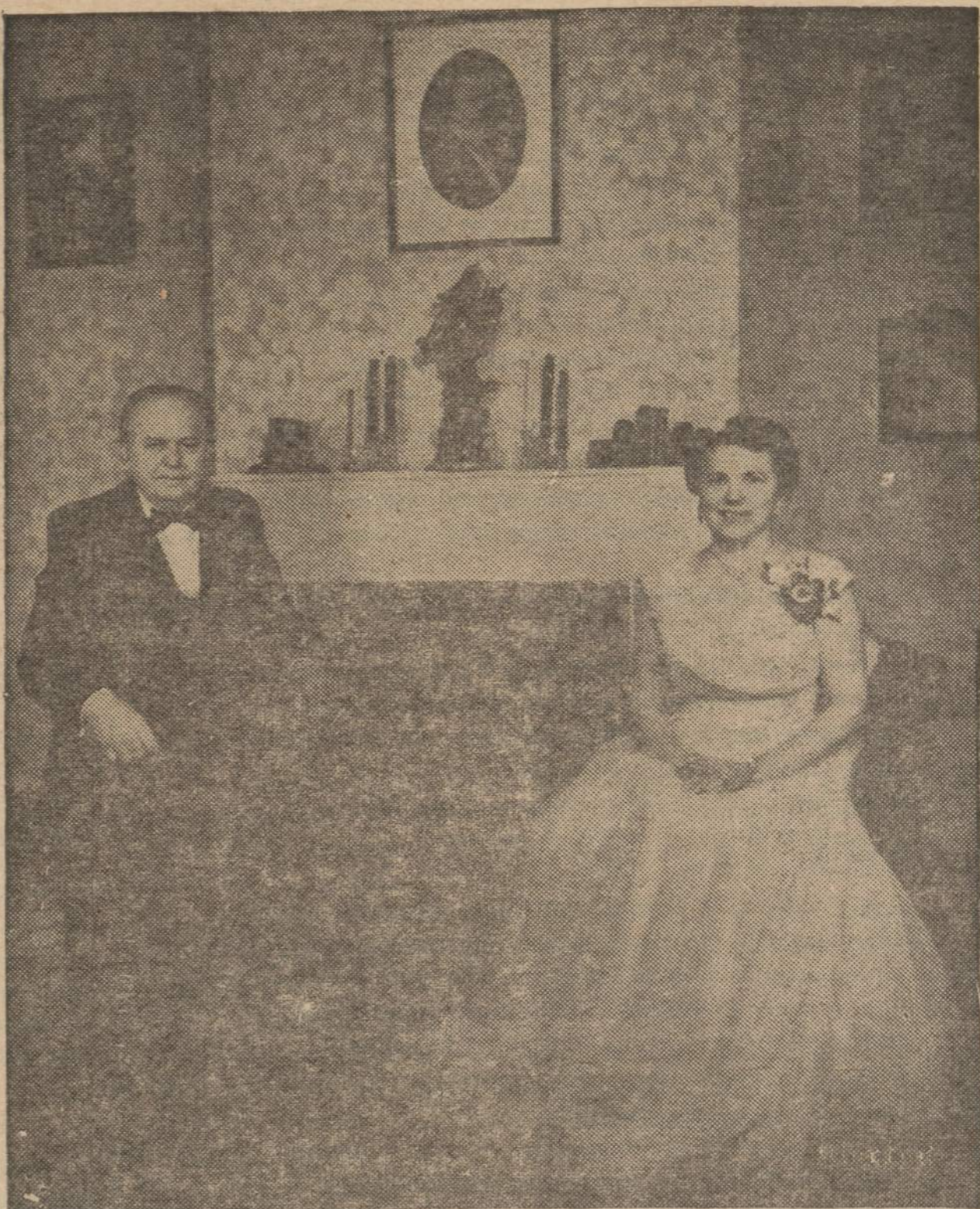
3. Gyd. S. Račūtės-Butinavičienės "Ankstyvasis vaikų auklėjimas šeimoje". ALVUDO leidinys Nr. 3. Apie lektorę jokių biografinių žinių nepateikta, bet pati paskaita už save kalba ir dėl jos turiningumo ir aktualumo čia patiekiamas

visos paskaitos turinys: 1. Viso auklėjimo 90 nuosimčių vyksta iki 5 metų amžiaus; 2. Kūdikio psichinis ir fizinis išsivystymas. Kaip ir nuo kada kūdikį pripratinti prie švaros ir tvarkos; kai kūdikis nemiega; kūdikio kalba. 1-2-3 metų vaiko auklėjimas. Miegas. Kaip vaikus valgydinti. Apie vaiko

kalbą. Vaikų žaidimas ir darbas. Kad vaikai būtų paklusnūs; kad vaikai būtų atviri; apie vaikų onanizmą, apie vaikų nervingumą.

Tai dar praėjusių metų svarbiausių paskaitų leidiniai. Šiomet nuo sausio 6 d. penktadienio prasidėjo naujas ciklas.

J.P.

NADAS IR JULĖ RASTENIAI

Advokatas, poetas ir visuomenės veikėjas, Nadas Rastenis, Amerikon atvyko 1911 m. liepos 14 d. Gimė 1891 m. sausio 4(17) d. Stagalėnų kaime, Linkmenų valsč. Sausio mėnesį jam sukako 70 metų amžiaus ir liepos mėnesį sukanka 50 metų kaip atvyko į Ameriką ir apsigyveno Manchester, N. H. Jo žmona, Julė gimusi Baltruokytė, Clevelande, dainininkė ir scenos vaidintoja. Rasteniai Gyvena Baltimorėje.

NAUMĖ LIŪNAITĖ

MIELI LIETUVIAI!

Mes, trys Lietuvos dukros — aš, Naumė ir mano draugės Augė ir Skardė — senai ir ilgai gyvenę, bet nepasėję, buvę išvietintos, ilgai ir plačiai klajoję, pastangomis Nado Rastenio, pasiekėme lietuviškąją Čikagą ir viešime "Naujienose".

Mes norime atvykti į jūsų namučius ir papasakoti jums savo šiurpulingus pergyvenimus senovės tremtyje. Iš mūsų sužinosite apie tais laikais esantį Bangpūčio dvarą Baltijos dugne, malonią Ravinę, geruosius Ardėnus, mūsų gimtinę — Žvyrinę, tų laikų Lietuvą ir didingas "Trijų Rožių šventės" apeigas.

Mūsų kelionė į jūsų namučius, buvusi \$5.00, dabar tik \$3.00. Prisiųsdami ar sumokėdami "Naujienoms", 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., leisite mums atvykti ir viešėti pas jus.

Iki mielo pasimatymo,

NAUMĖ LIŪNAITĖ.